

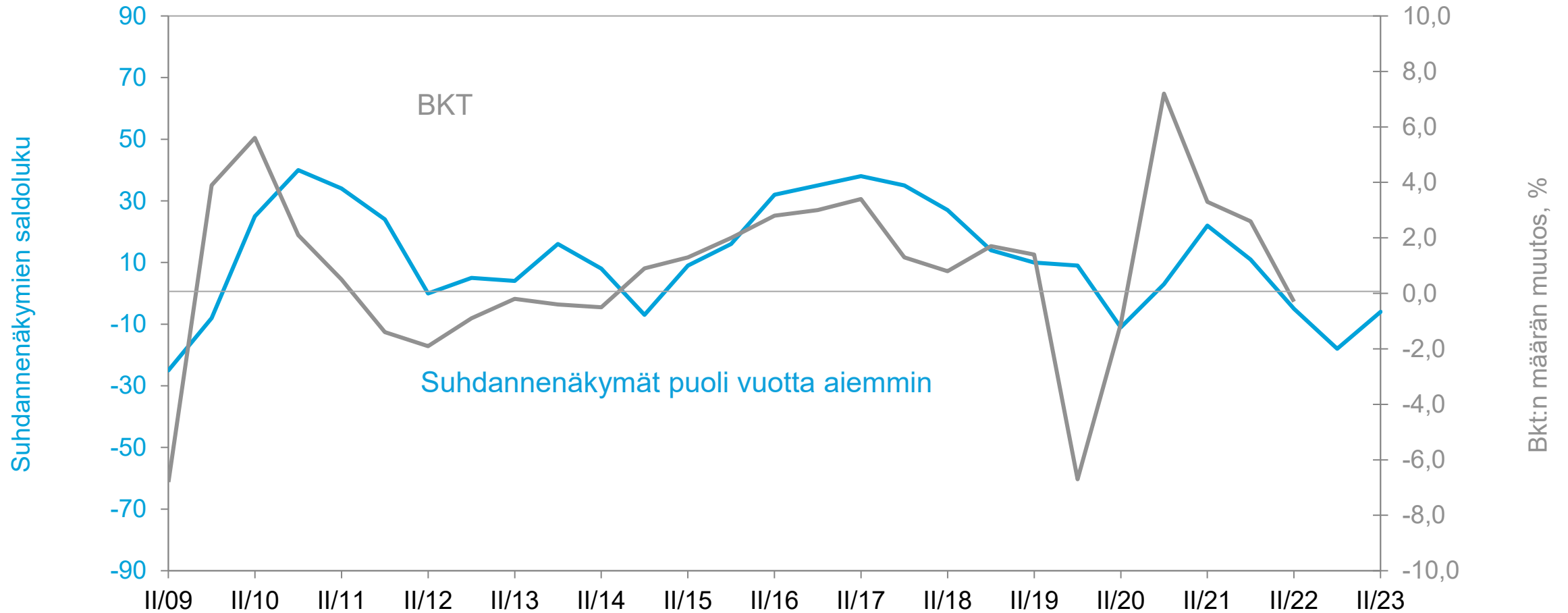
PK-YRITYSBAROMETRI

Syksy 2023

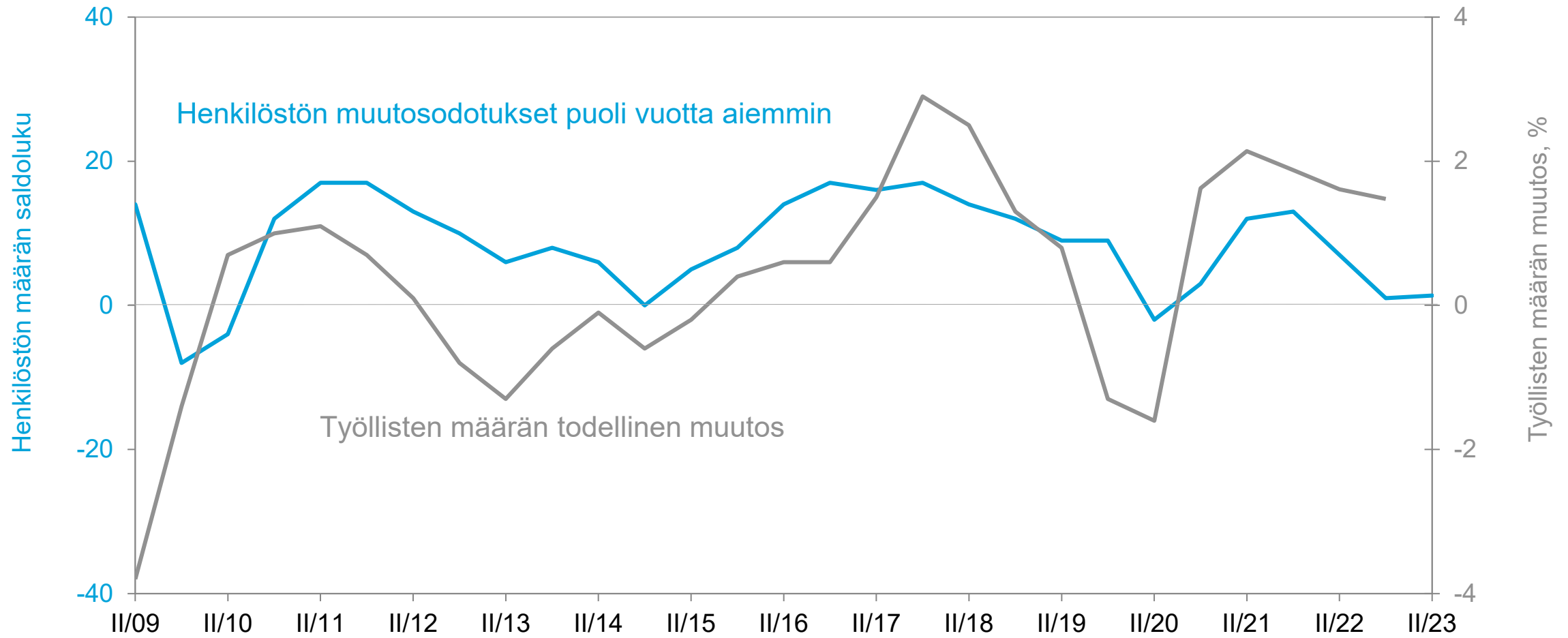

Pk-yritysbarometrin ennakointikyky

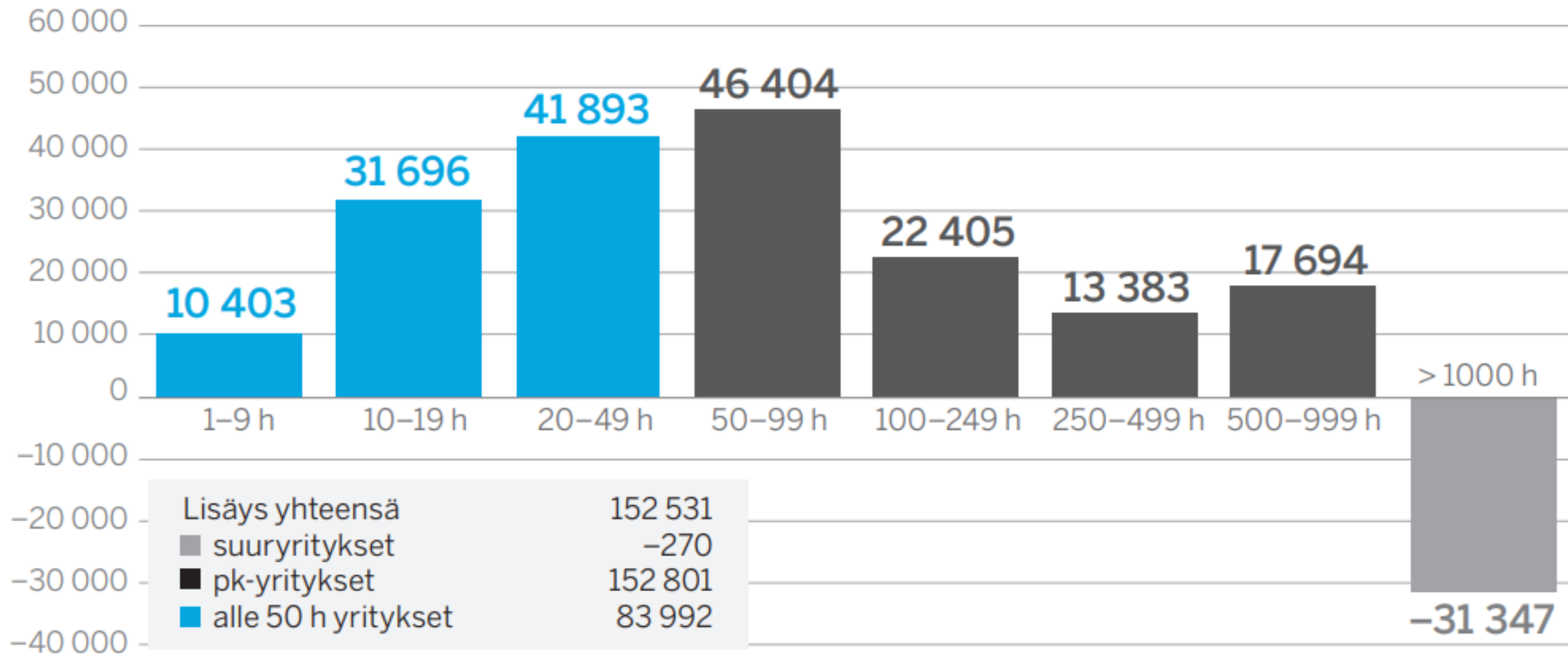
Pk-yritysbarometrin suhdannenäkymät ja BKT:n määrän muutos

Pk-yritysbarometrin odotukset henkilöstömäärästä ja työllisten määrän muutos

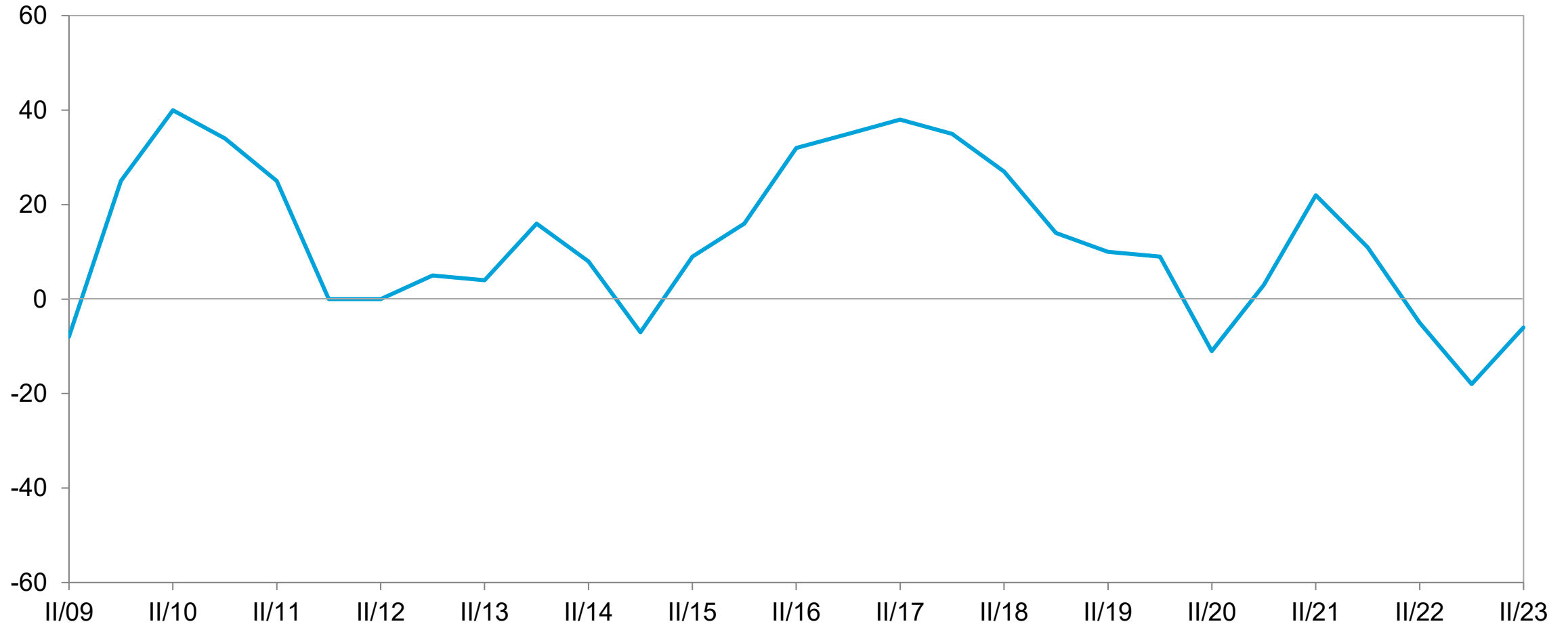
Työllisten määrän muutos erikokoisissa yrityksissä vuosina 2001–2021

Lähde: Tilastokeskus. Henkilömäärät muunnettu kokopäiväisiksi työpaikoiksi, pl. maa-, metsä- ja kalatalous

Suhdanteet

Suhdannenäkymät, saldoluku

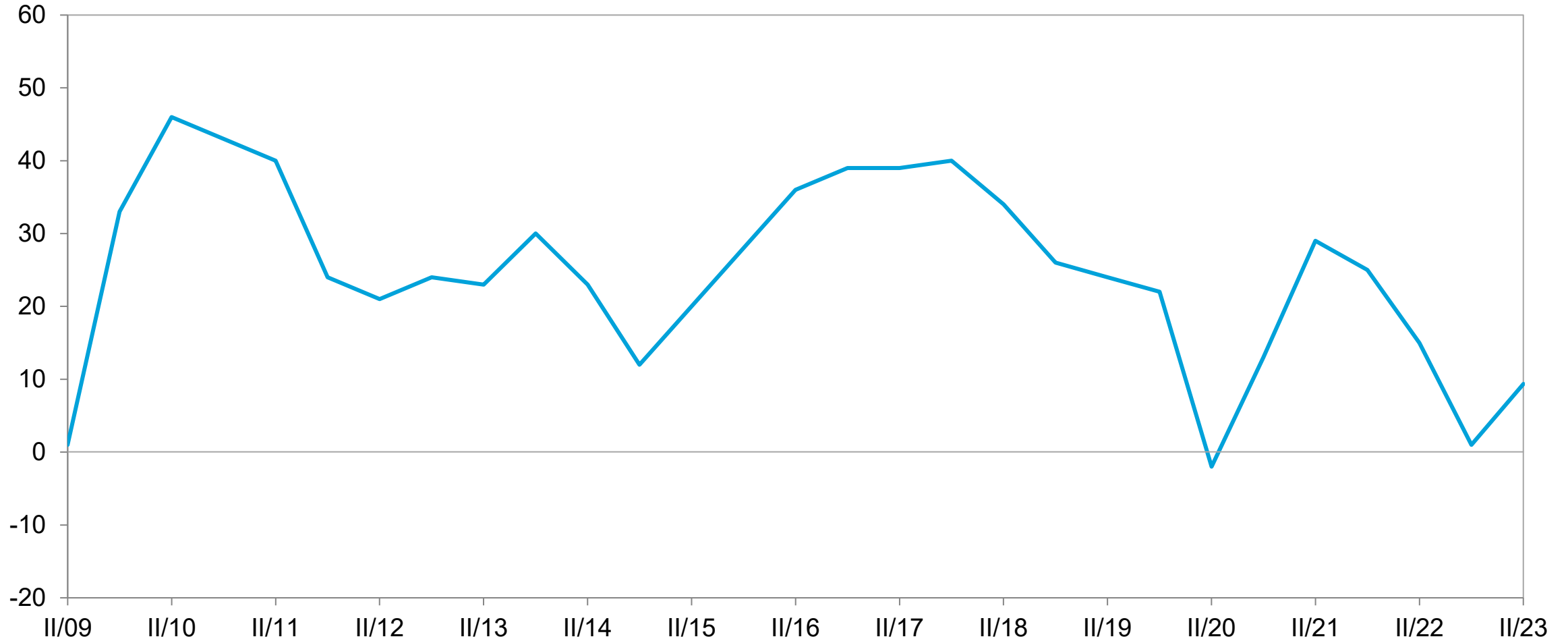
Suhdannenäkymät seuraavan 12 kuukauden aikana toimialoittain ja kasvuhakuisuuden mukaan

	Paranevat %	Pysyvät ennallaan %	Heikkenevät %	Saldoluku
Kaikki yritykset	21	53	27	-6
Toimialoittain				
Teollisuus	23	46	31	-8
Rakentaminen	14	50	36	-23
Kauppa	19	50	31	-11
Palvelut	22	55	22	0
Kasvuhakuisuuden mukaan				
Voimakkaasti kasvuhakuiset	52	36	12	41
Kasvuhakuiset	34	45	21	13
Asemansa säilyttäjät	14	55	32	-18
Ei kasvutavoitta	8	65	26	-18
Toimintansa lopettavat	6	41	54	-48

Suhdannenäkymät seuraavan 12 kuukauden aikana kokoluokittain ja perustamisvuoden mukaan

	Paranevat %	Pysyvät ennallaan %	Heikkenevät %	Saldoluku
Kokoluokittain				
alle 5 henkilöä	21	56	24	-3
5-9 henkilöä	22	45	33	-11
10-19 henkilöä	19	54	27	-8
20-49 henkilöä	21	49	30	-9
yli 50 henkilöä	15	56	29	-13
Perustamisvuoden mukaan				
ennen 1990	14	50	35	-21
1990-1999	15	56	29	-14
2000-2009	18	56	26	-9
2010 jälkeen	27	50	22	5

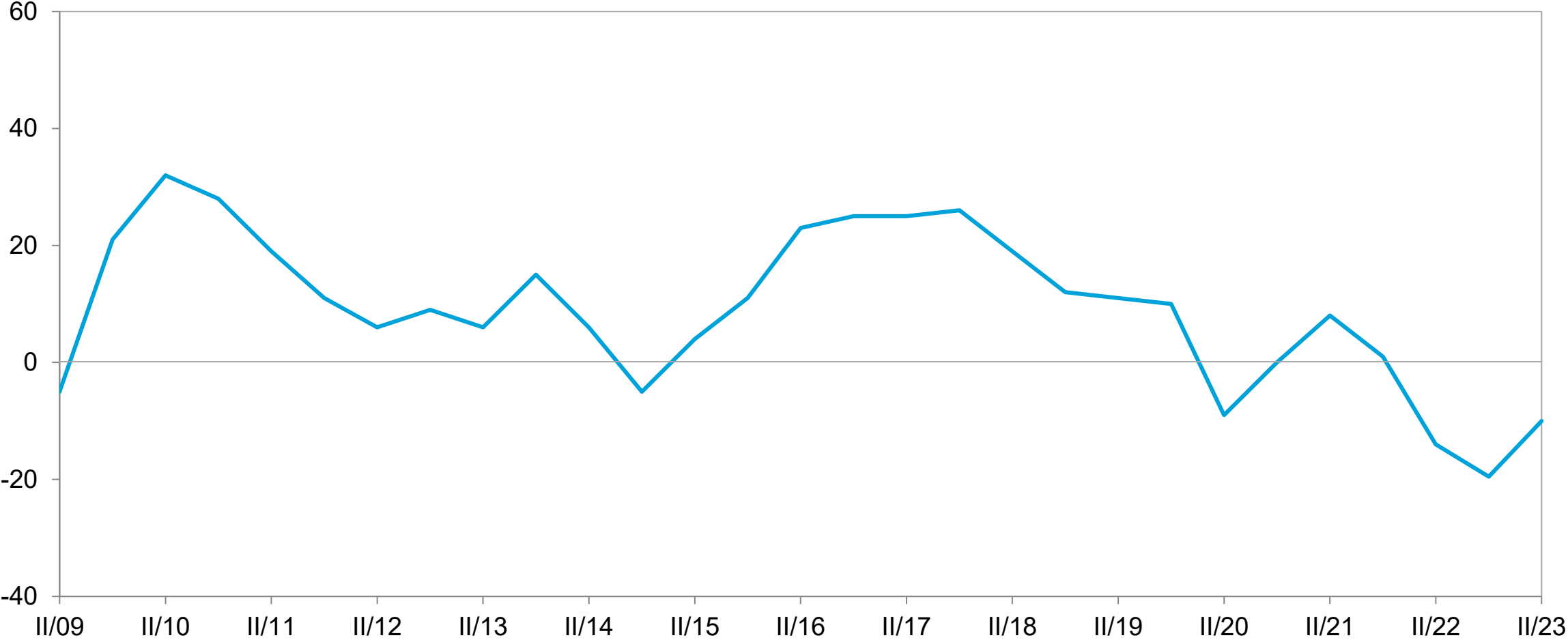
Liikevaihdon muutosodotukset, saldoluku

Odotukset liikevaihdon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	34	41	25	9
Teollisuus	40	36	24	16
Rakentaminen	21	44	36	-15
Kauppa	32	38	31	1
Palvelut	38	42	20	17

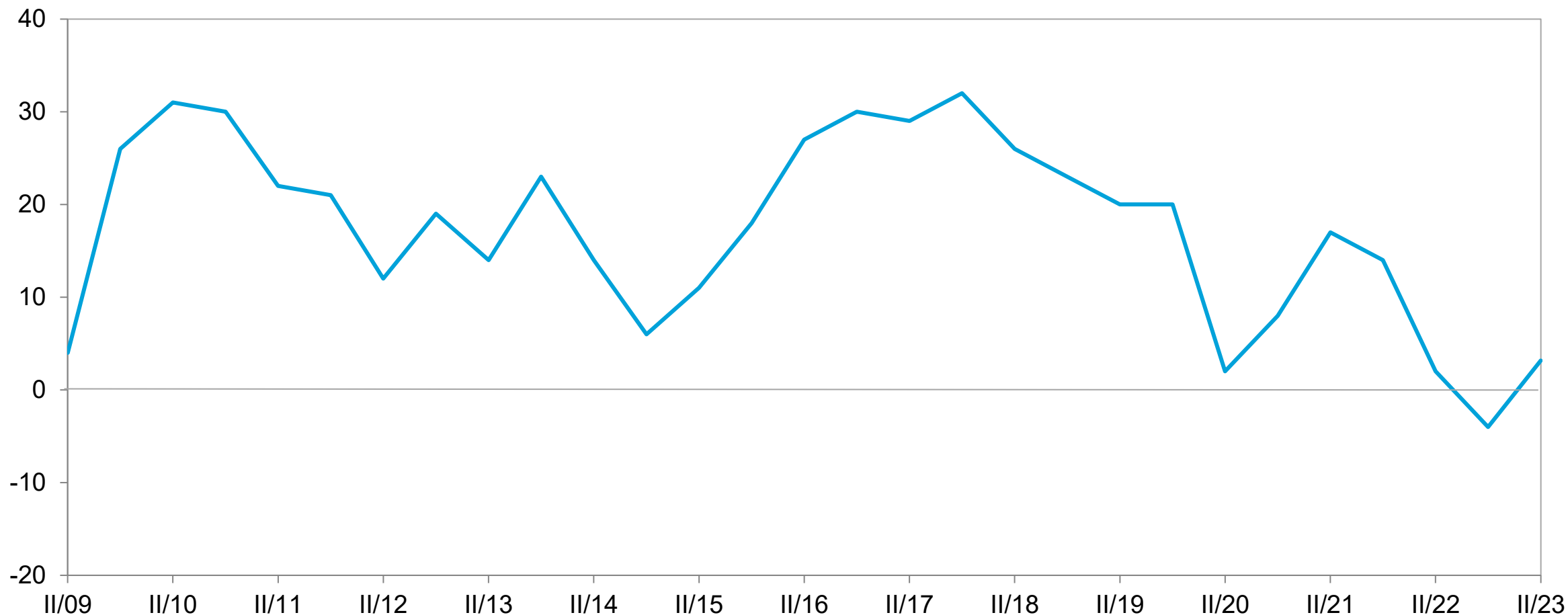
Kannattavuuden muutosodotukset, saldoluku

Odotukset kannattavuuden muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	22	45	32	-10
Teollisuus	25	40	35	-10
Rakentaminen	16	45	39	-23
Kauppa	17	44	38	-21
Palvelut	25	46	28	-3

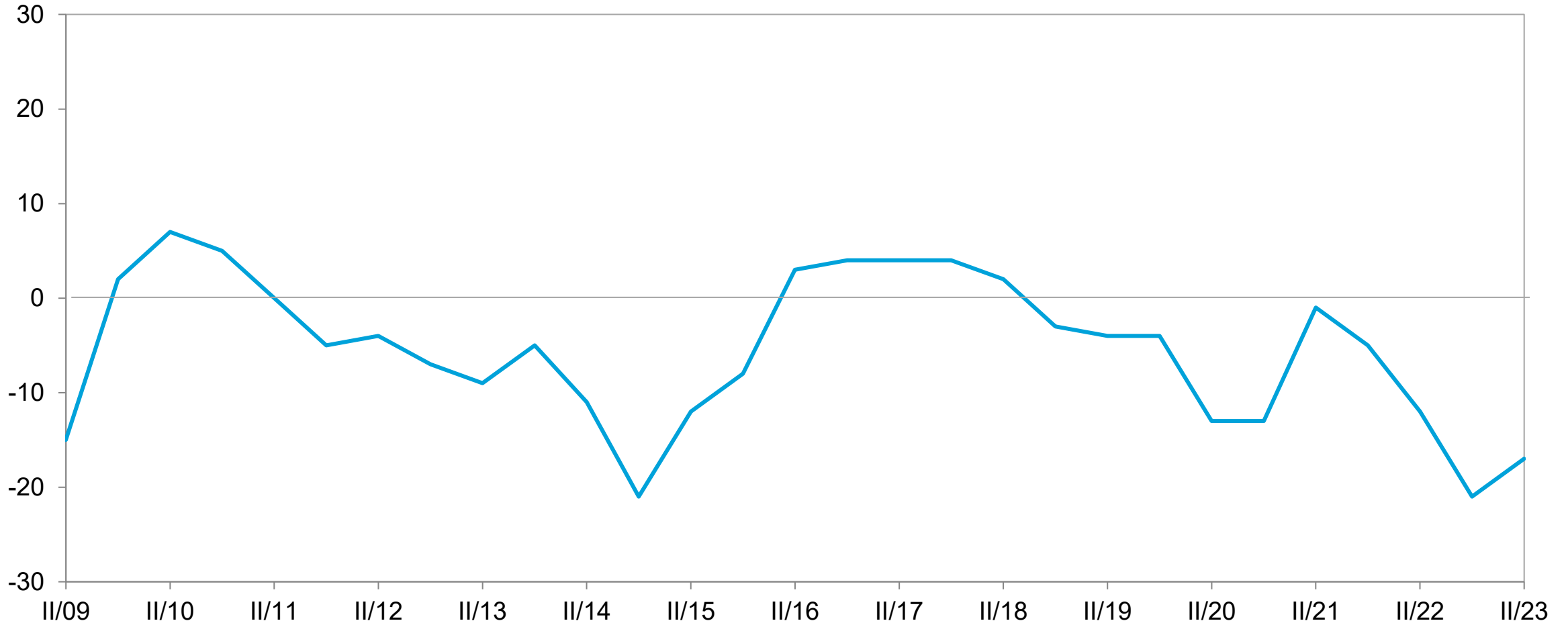
Vakavaraisuuden muutosodotukset, saldoluku

Odotukset vakavaraisuuden muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	22	59	19	3
Teollisuus	22	57	21	1
Rakentaminen	19	57	24	-5
Kauppa	18	60	22	-3
Palvelut	24	59	17	8

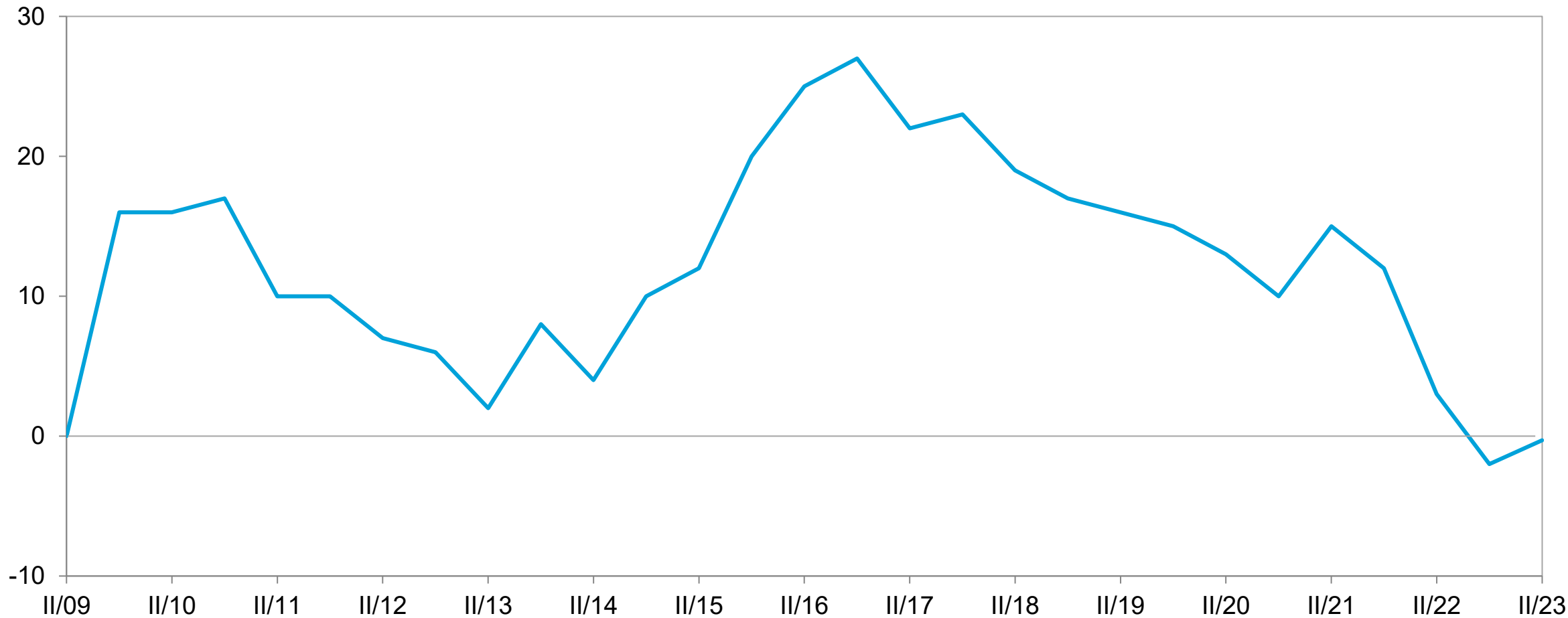
Investointien arvon muutosodotukset, saldoluku

Odotukset investointien arvon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	13	56	30	-17
Teollisuus	21	47	32	-11
Rakentaminen	11	46	43	-33
Kauppa	11	58	31	-20
Palvelut	14	60	27	-13

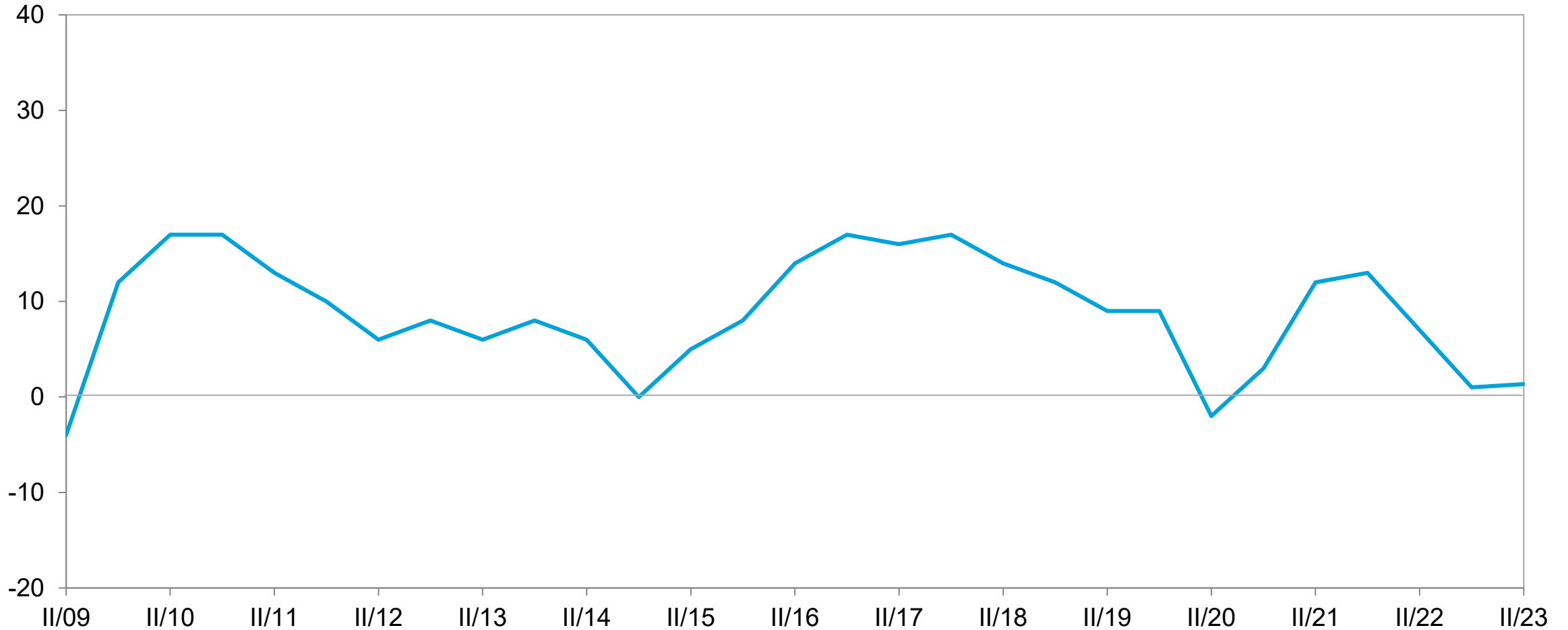
Innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehityksen muutosodotukset, saldoluku

Odotukset innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehityksen muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	19	62	19	0
Teollisuus	27	56	17	10
Rakentaminen	14	56	31	-17
Kauppa	15	66	19	-4
Palvelut	20	63	17	3

Henkilöstön määrän muutosodotukset, saldoluku

Odotukset henkilöstön määrän muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	14	74	12	1
Teollisuus	22	64	14	8
Rakentaminen	9	72	20	-11
Kauppa	13	73	14	-1
Palvelut	14	77	10	4

Yritysten liiketoiminta ulkomailla, % pk-yrityksistä

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla	20	45	12	26	17
Viennin tai liiketoiminnan muodot yrityksillä, joilla on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla */					
Suoraa tavaroiden vientiä	44	85	32	68	21
Suoraa palveluiden vientiä	35	15	32	11	55
Lisensointi- tai franchising-toimintaa	5	2	0	6	6
Palkka- tai sopimusvalmistusta	6	4	3	11	6
Ulkomainen yhteisyritys tai tytäryritys	11	10	21	15	8
Muu	22	11	31	17	26

**/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon*

Vientiä harjoittavien yritysten odotukset viennin arvon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	29	56	15	13
Teollisuus	31	56	13	18
Rakentaminen	23	52	25	-2
Kauppa	31	51	18	13
Palvelut	28	59	14	14

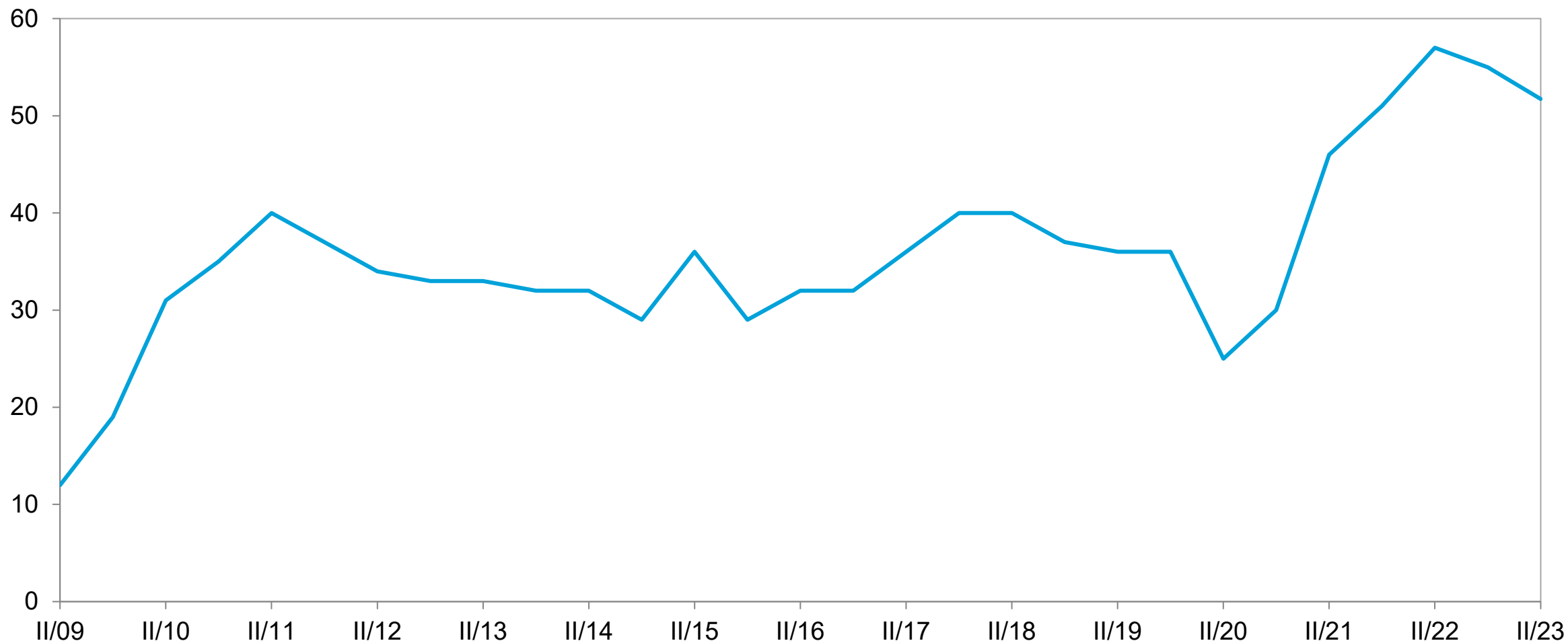
Tuontiyritysten osuus, % pk-yrityksistä

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Suoraa tuontia	17	41	7	49	7

Tuontiyritysten odotukset tuonnin arvon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	29	51	20	9
Teollisuus	28	57	15	13
Rakentaminen	21	50	29	-8
Kauppa	32	46	23	9
Palvelut	26	57	17	10

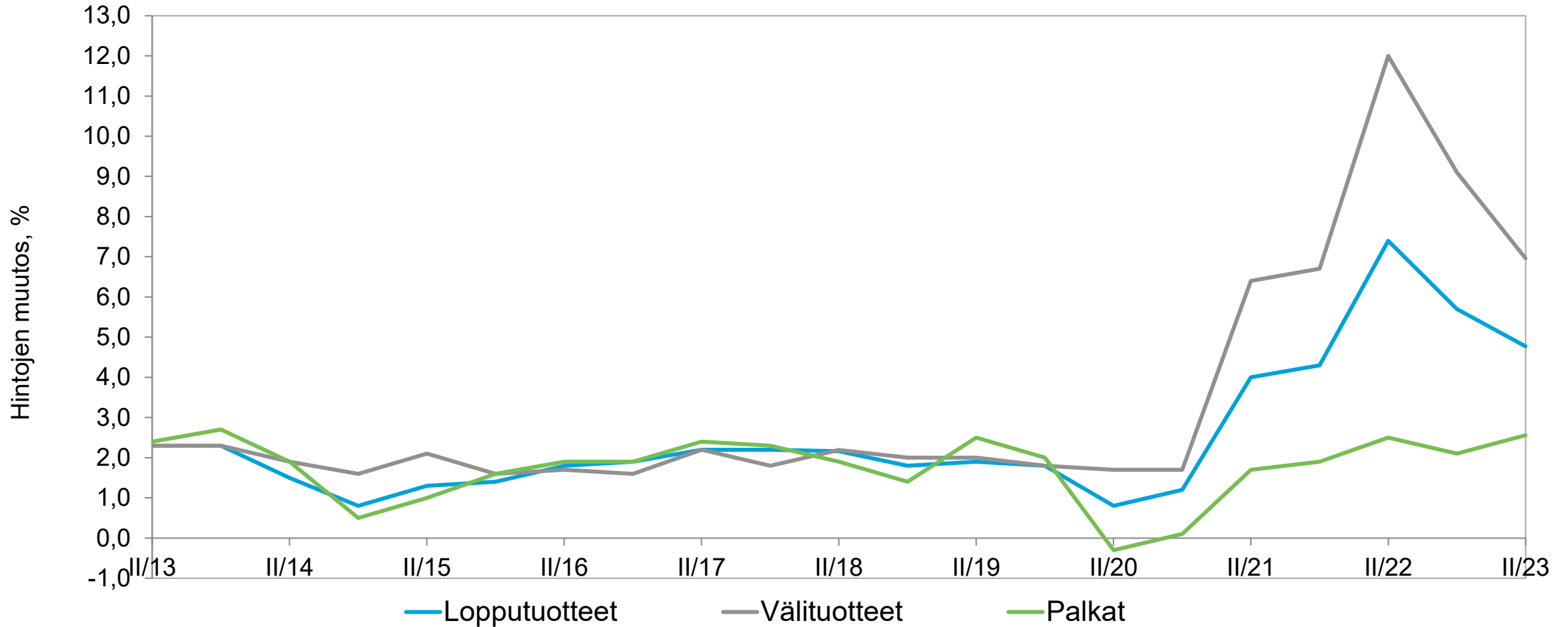
Tuotantokustannusten muutosodotukset, saldoluku

Odotukset tuotantokustannusten muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	58	35	6	52
Teollisuus	63	31	6	57
Rakentaminen	59	34	7	52
Kauppa	64	29	6	58
Palvelut	56	38	6	49

Hintaodotukset, hintojen muutos-%

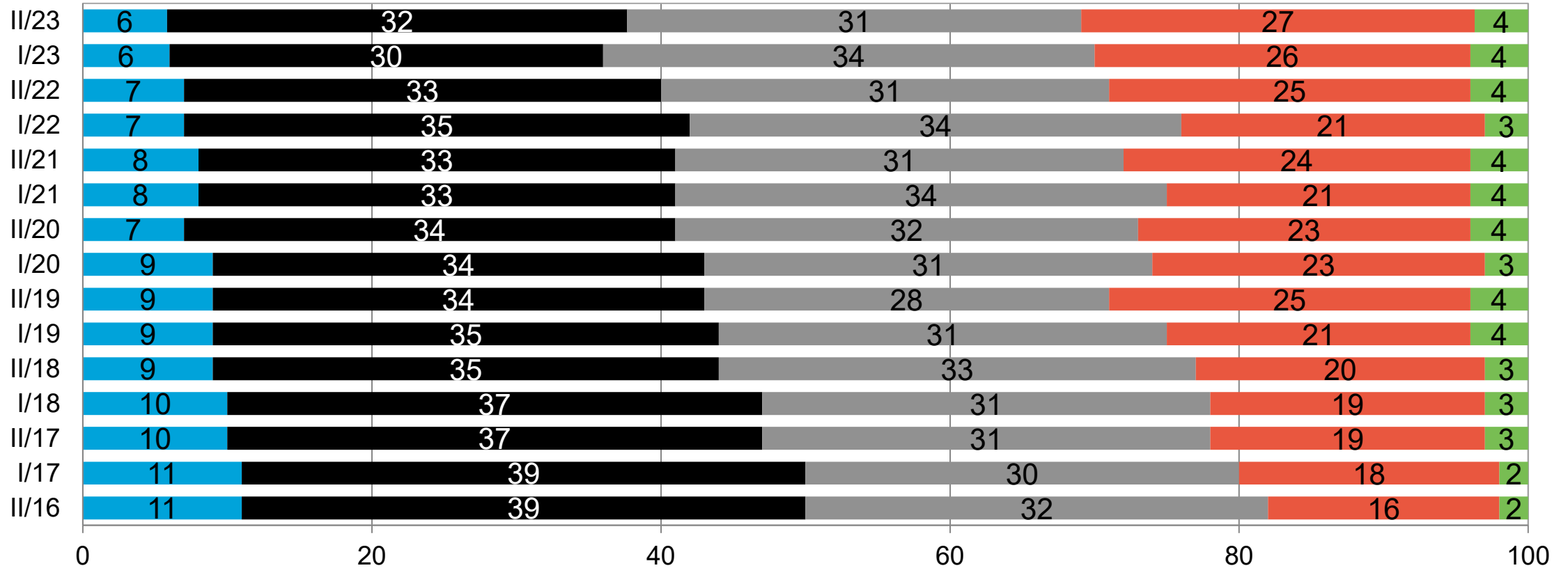

Odotukset hintojen muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Lopputuotteet	Välituotteet	Palkat
Kaikki yritykset	4.8	7.0	2.6
Teollisuus	3.9	6.1	4.0
Rakentaminen	4.9	7.5	1.8
Kauppa	5.2	6.3	2.9
Palvelut	4.7	7.1	2.5

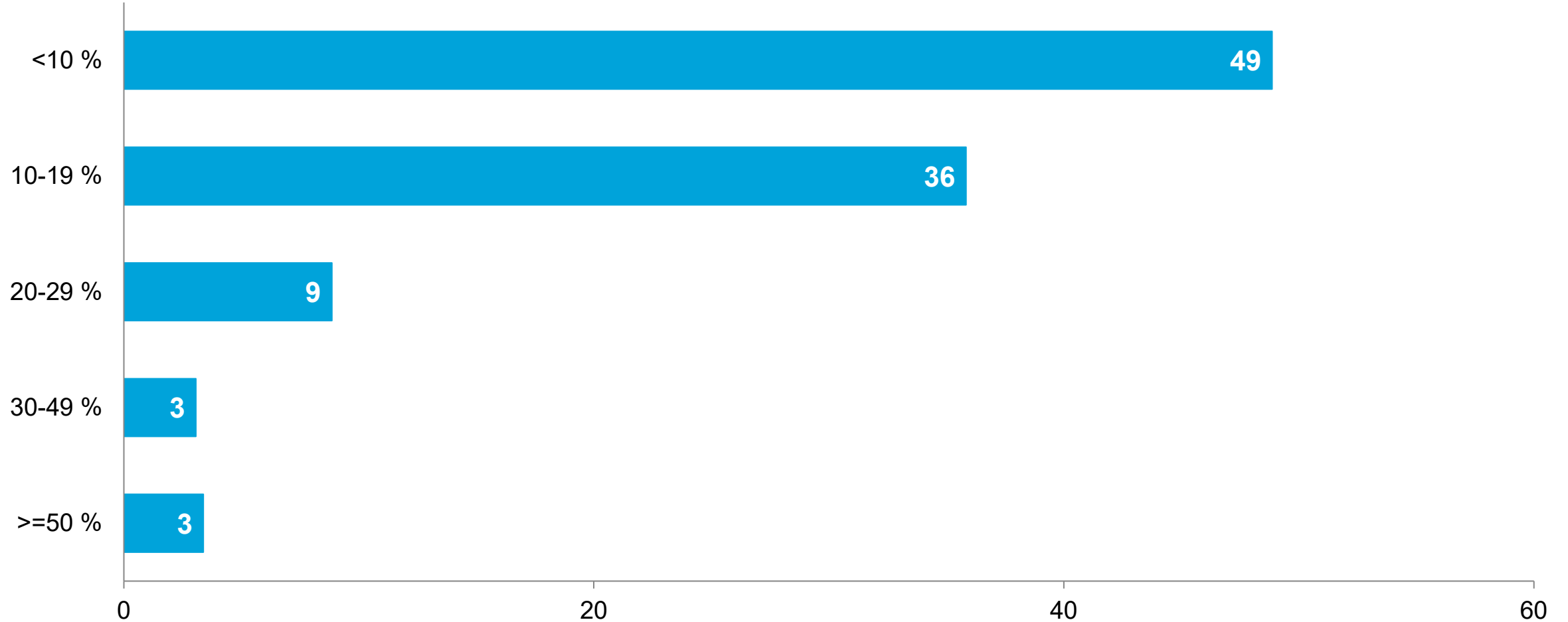
Kehittyminen ja kansainvälistyminen

Kasvuhakuisuuden kehitys, % pk-yrityksistä

■ Voimakkaasti kasvuhakuinen ■ Kasvaa mahdollisuuksien mukaan ■ Säilyttää asemat ■ Ei kasvatavoitetta ■ Toiminta loppuu vuoden aikana

Liikevaihdon kasvutavoite vuonna 2022, %

Yritysten kasvuhakuisuus, %

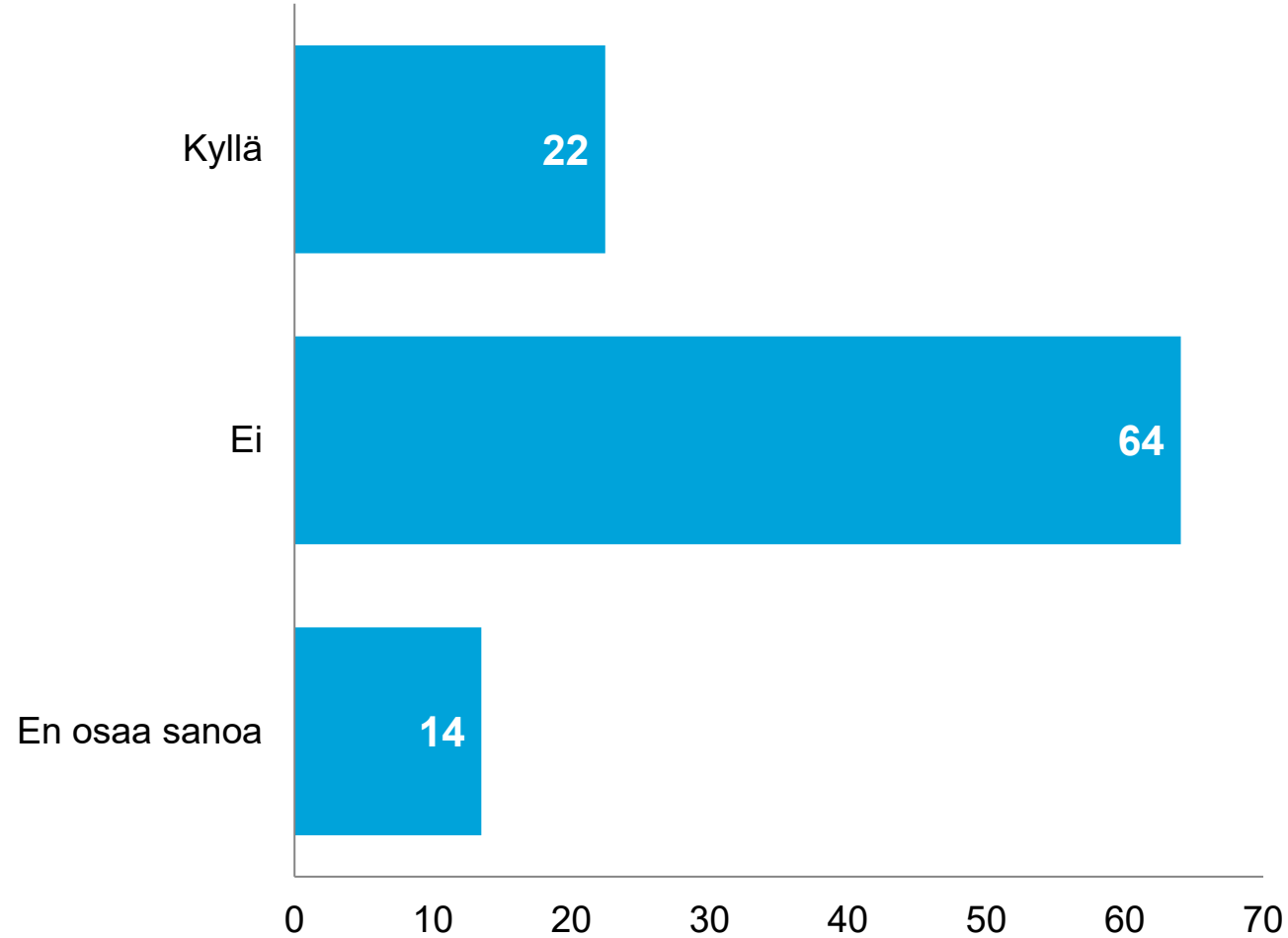
	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitetta	Toimintansa lopettavat
Kaikki yritykset	6	32	31	27	4
Toimialoittain					
Teollisuus	12	45	27	14	2
Rakentaminen	4	25	35	33	3
Kauppa	7	35	42	12	4
Palvelut	5	31	28	32	4
Kokoluokittain					
alle 5 henkilöä	3	24	30	37	5
5-9 henkilöä	8	37	36	16	3
10-19 henkilöä	9	44	35	13	0
20-49 henkilöä	12	53	25	8	2
yli 50 henkilöä	19	52	25	3	0
Perustamisvuoden mukaan					
ennen 1990	3	30	37	25	5
1990-1999	3	30	30	31	5
2000-2009	5	27	33	32	3
2010-	9	36	29	24	3

Yritysten tekemät uusiutumistoimet, % */

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Investoinnit digitalisaatioon	43	41	39	46	42
Investoinnit koneisiin tai laitteisiin	58	69	72	51	55
Uuden henkilöstön palkkaaminen	37	54	35	38	35
Henkilöstön koulutus	53	52	52	52	54
Työn organisointi uudella tavalla	42	54	32	48	41
Uusien tuotteiden tai palveluiden lanseeraaminen	29	44	10	36	31
Laajentuminen uusille markkinoille	14	15	13	15	14
Uusien teknologioiden käyttöönotto	15	17	15	14	15
Uusien liiketoimintamallien käyttöönotto	13	12	8	12	14
Toiminnan laajentaminen uusille toimialoille	11	9	10	11	11

*/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Yrityksellä on tutkimus- ja kehittämistoimintaa, %

Yrityksellä on tutkimus- ja kehittämistoimintaa, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Kyllä	22	39	13	22	23
Ei	64	48	73	64	64
Ei osaa sanoa	14	13	14	14	13

Hakenut ja saanut julkista tukea T&K-toimintaan viimeisen 12 kk aikana, % */

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Paikallis- tai alueviranomaisilta (ml. ELY-keskukset)	68	71	76	67	67
Business Finlandista	36	34	50	26	38
Muuta valtion rahoitusta (muut kuin Business Finland)	6	1	0	10	7
EU:n Horisontti Eurooppa -ohjelmasta	3	2	0	2	5
Muuta kansainvälistä rahoitusta	5	4	0	3	8

**/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon*

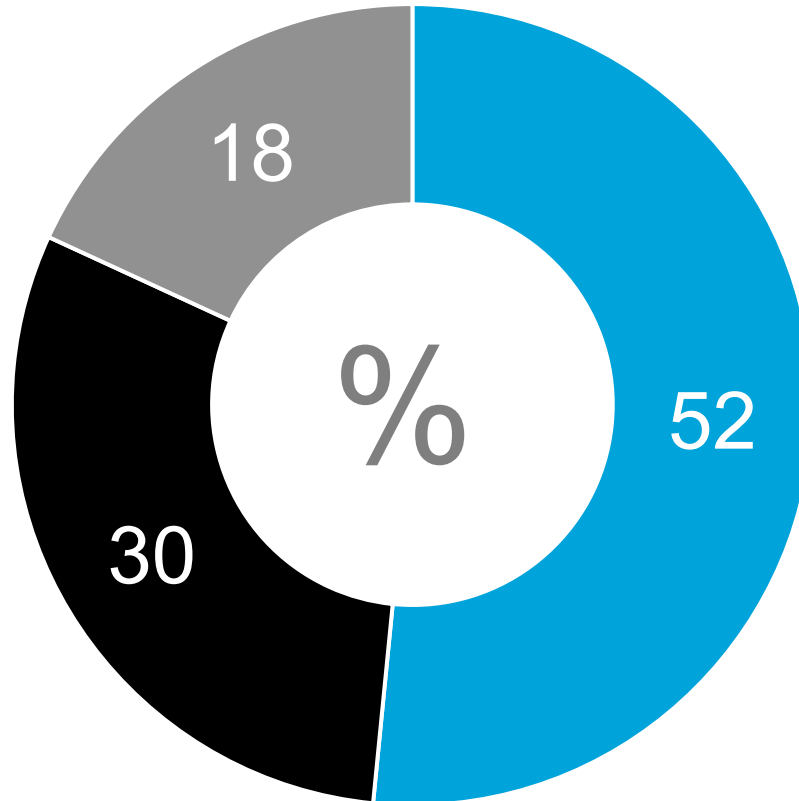
Aikoo lisätä T&K-toimintaa vuonna 2023 edelliseen vuoteen verrattuna, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Kyllä	13	18	11	10	14
Ei	58	52	63	59	57
Ei tiedossa	29	30	26	31	29

Aikoo lisätä T&K-toimintaa vuonna 2023 edelliseen vuoteen verrattuna, %

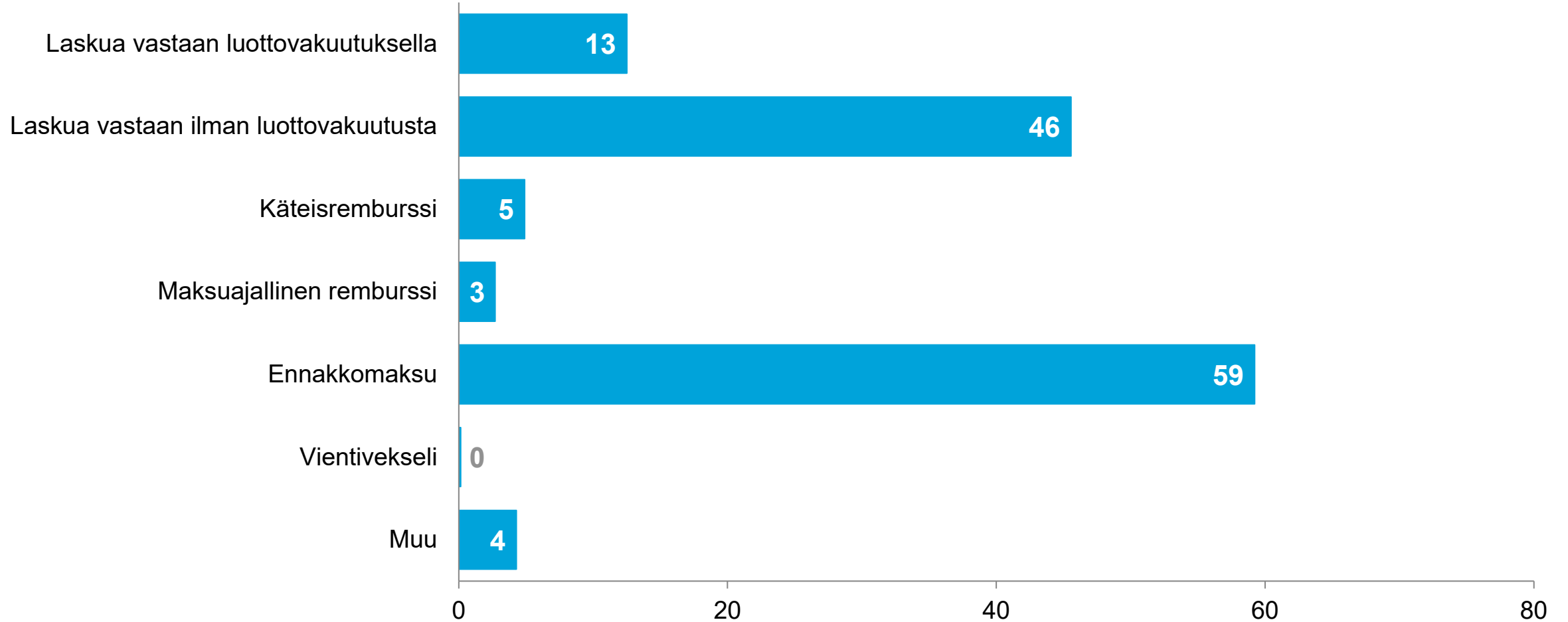
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Kyllä	13	18	11	10	14
Ei	58	52	63	59	57
Ei tiedossa	29	30	26	31	29
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5-9 henkilöä	10-19 henkilöä	20-49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Kyllä	12	12	15	19	26
Ei	59	56	57	56	46
Ei tiedossa	29	32	28	25	28

Viennin osuus kokonaisliikevaihdosta, %

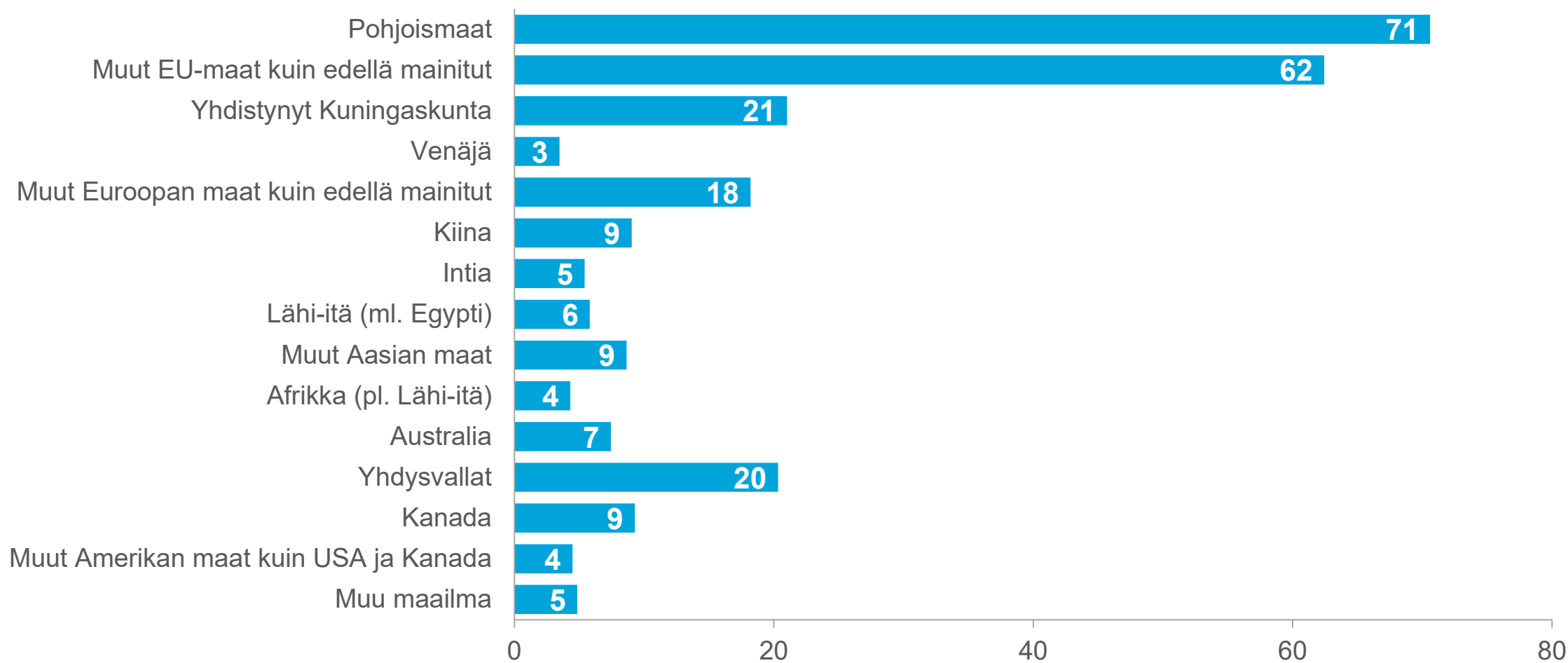
- Alle 10 %
- 10-49 %
- 50 % tai enemmän

Vientikaupan rahoitusinstrumenttien käyttö, %

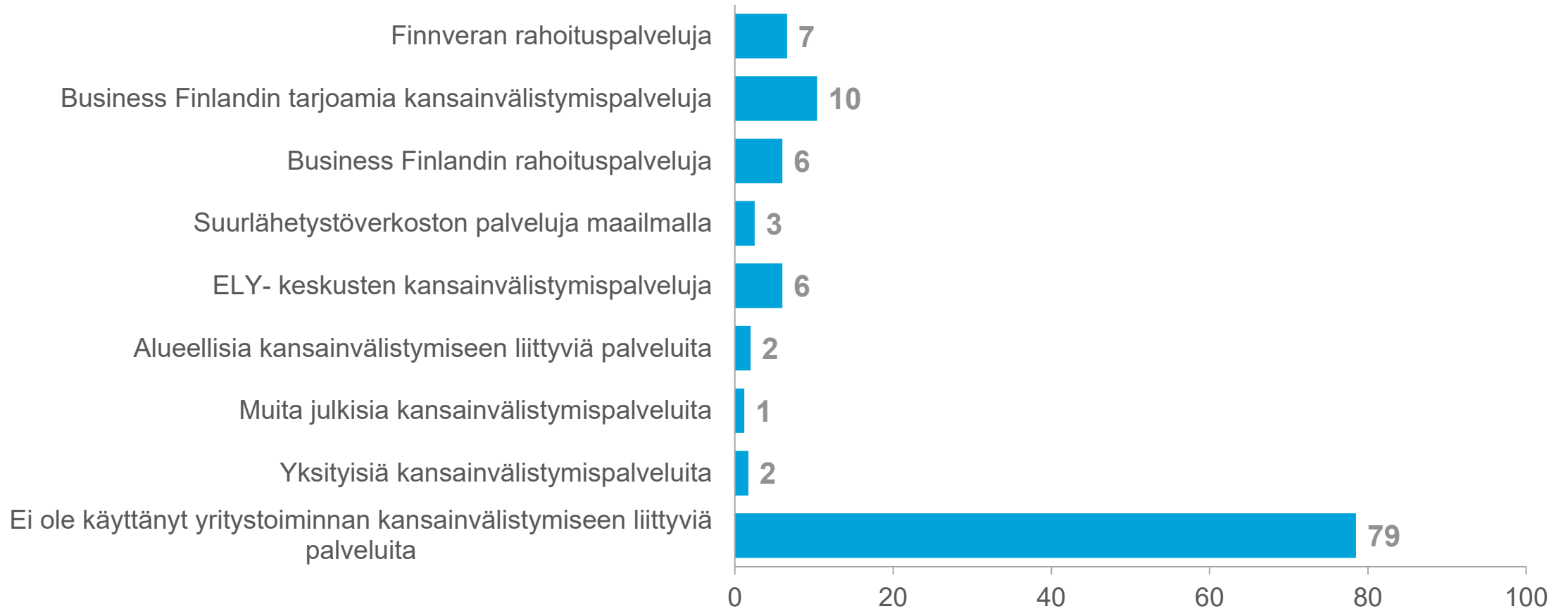
**Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon*

Yritysten markkina-alueet ulkomailla, % */

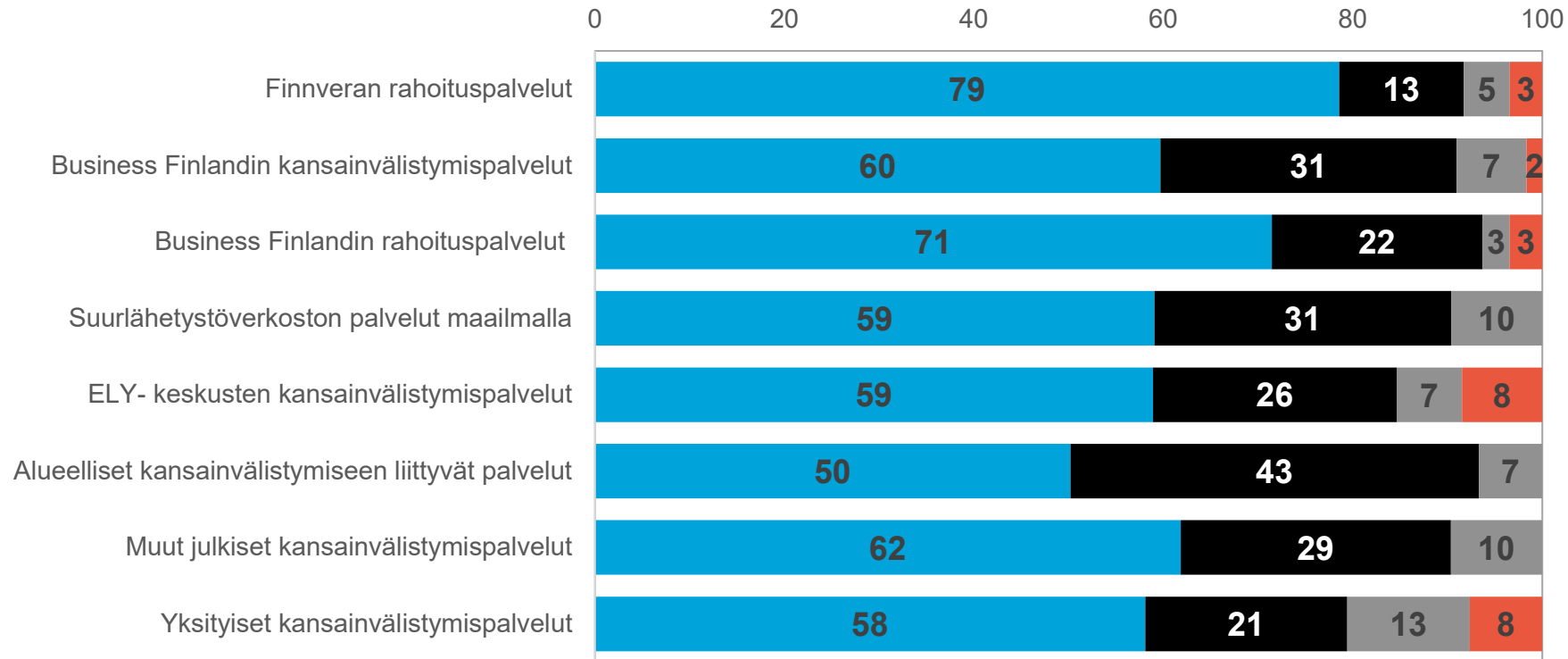
*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Kansainvälistymispalvelujen käyttö, % */

*/ Yritykset, joilla on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla.

Palvelua käyttäneiden tyytyväisyys kansainvälistymispalveluihin, %

- Saimme kaikki ne palvelut, joita tarvitsimme
- Palvelut olivat hyödyllisiä, mutta olisimme tarvinneet myös muita palveluita
- Emme saanut niitä palveluita, mitä tarvitsimme
- Palvelun taso oli heikompaa kuin odotimme

Kansainvälistymispalveluiden tarve seuraavan 12 kuukauden aikana, % */

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Tärkeimmät kehittämistarpeet, % pk-yrityksistä */

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Pk-yritysten pahimmat kehittämisen esteet, %

	Toimialoittain				
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Yritystoiminnan sääntely	6	3	5	7	7
Kustannustaso	15	19	13	13	15
Kilpailutilanne	9	8	6	11	9
Rahoitus	7	12	8	6	7
Työvoiman saatavuus	15	14	19	13	15
Resurssitekijät	5	4	3	4	5
Yleinen suhdanne- / taloustilanne	30	32	34	39	27
Ei osaa sanoa	13	7	12	7	15

Toimintaympäristö

Ulkoisen rahoituksen yleisyys, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
On lainaa	45	58	55	50	39
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5-9 henkilöä	10-19 henkilöä	20-49 henkilöä	yli 50 henkilöä
On lainaa	35	56	62	62	76

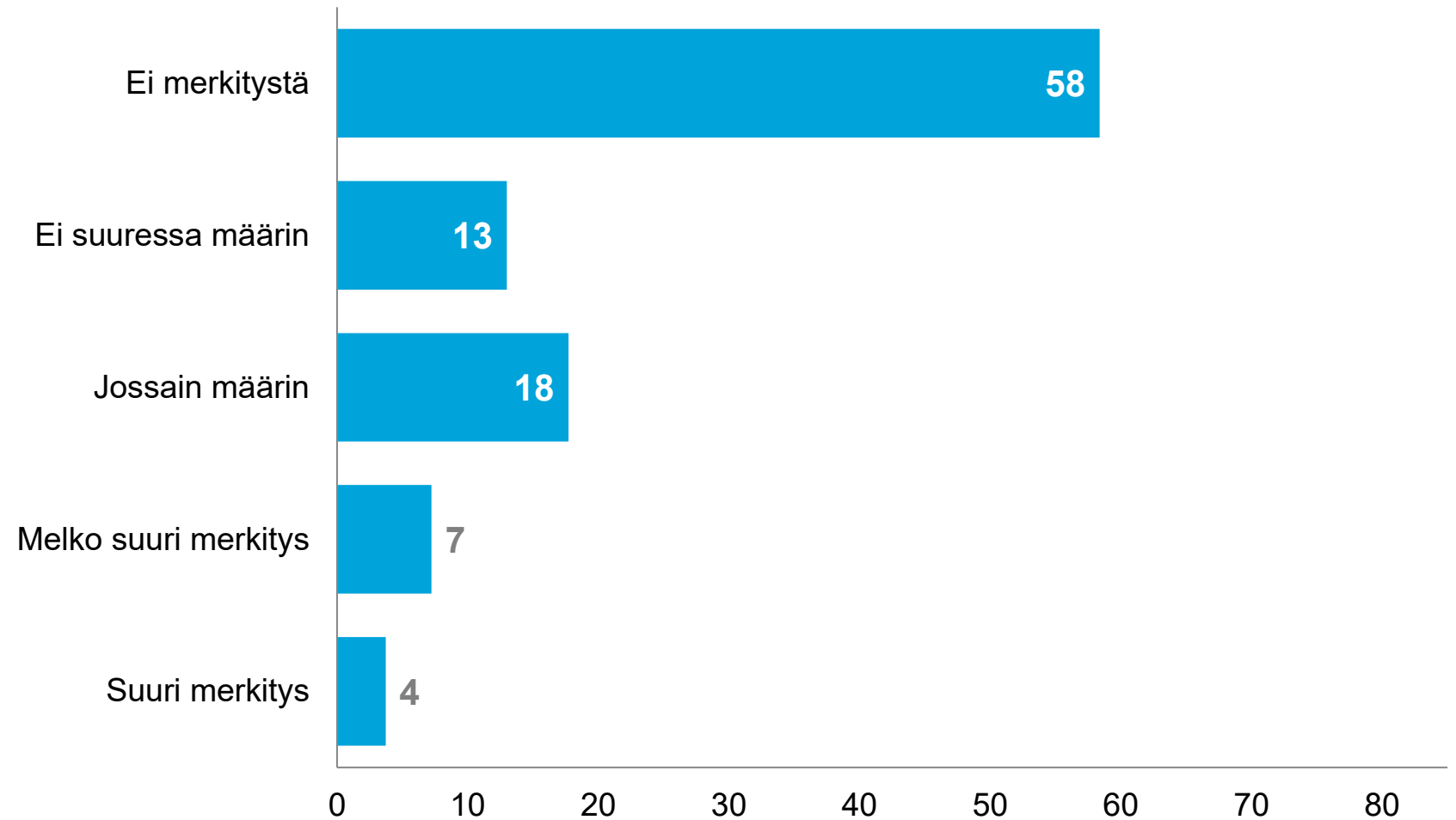
Ulkoisen rahoituksen hankkimisen tarve viimeisen 12 kk aikana, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Kyllä, ja saanut rahoitusta	21	32	26	24	17
Kyllä, mutta ei ole saanut rahoitusta	3	3	3	2	4
Kyllä, mutta jättänyt hakematta rahoitusta	9	11	11	9	8
Ei ole ollut tarvetta	67	54	59	64	71

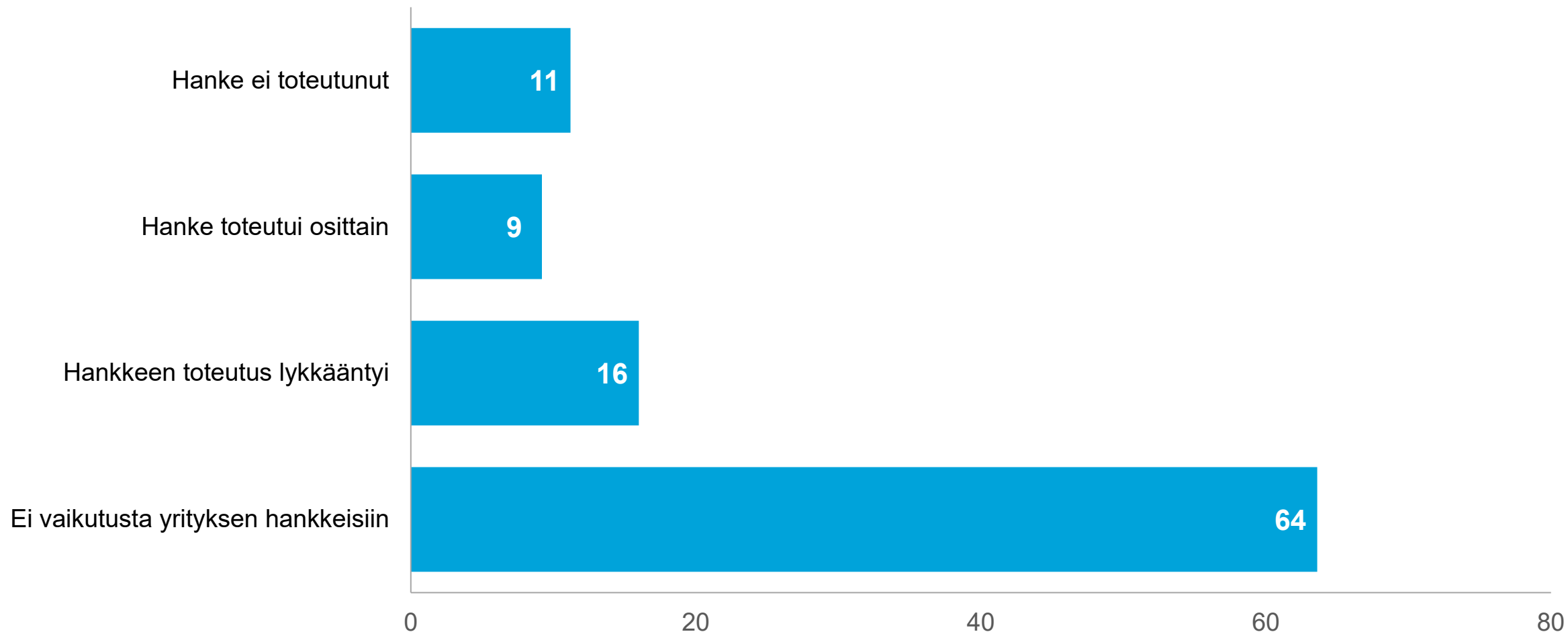
Syyt jättää hakematta rahoitusta, %

	Toimialoittain				
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Rahan korkea hinta	24	31	19	30	22
Kireät vakuusvaatimukset	26	33	36	23	22
Rahoituksen huono yleinen saatavuus	14	10	14	8	16
Vientisaatavien vakuuttamisen vaikeus	0	0	0	0	0
Laina-ajan lyhyys	1	0	0	3	2
Korkea oman pääoman vaatimus	11	8	4	4	15
Muu syy	25	18	27	32	23

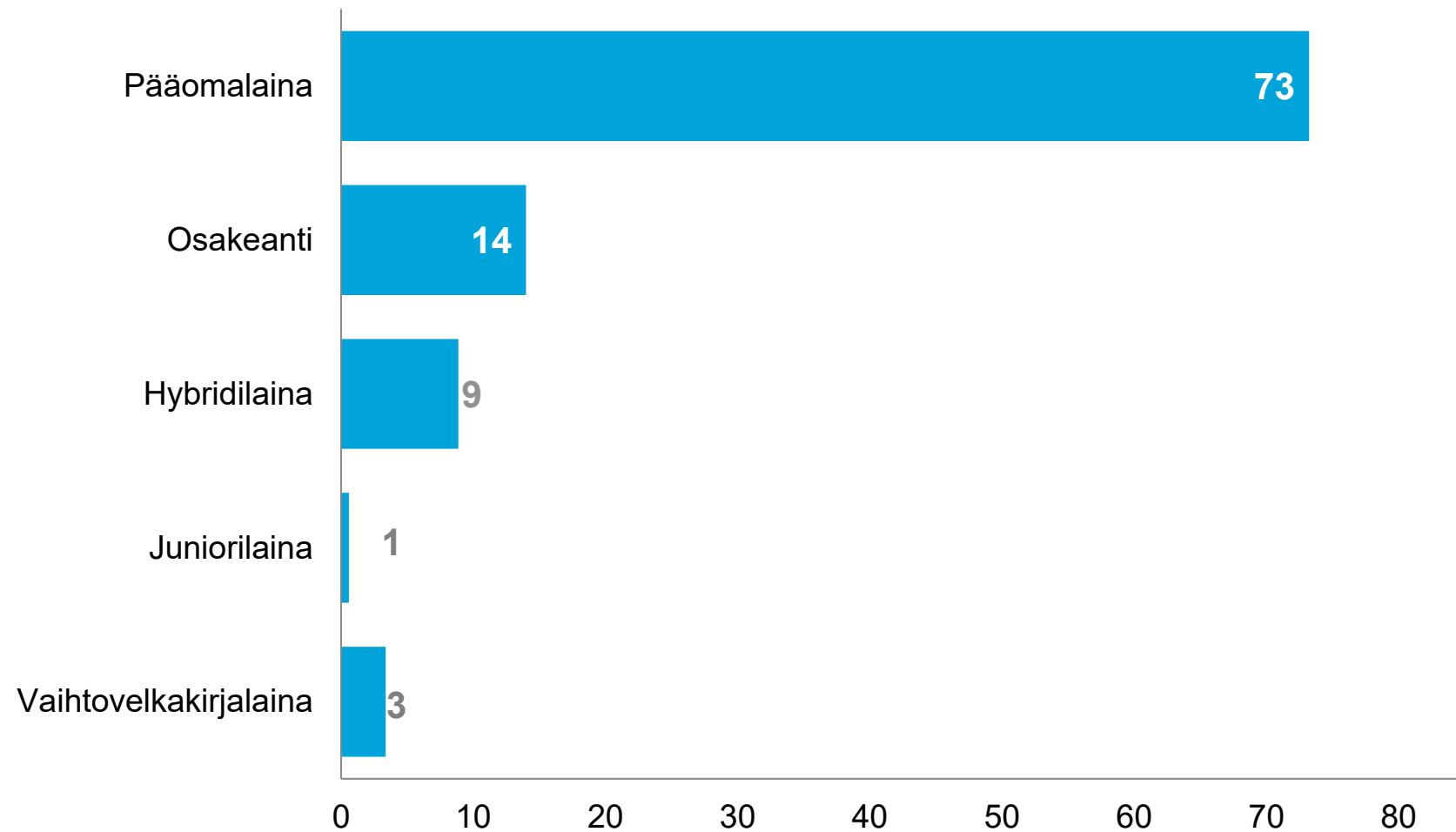
Vaikeuttaako rahoituksen saatavuus kykyyn vastata kasvavaan kysyntään, %

Rahoituksen ehtojen ja saatavuuden vaikutus hankkeiden toteutumiseen, %

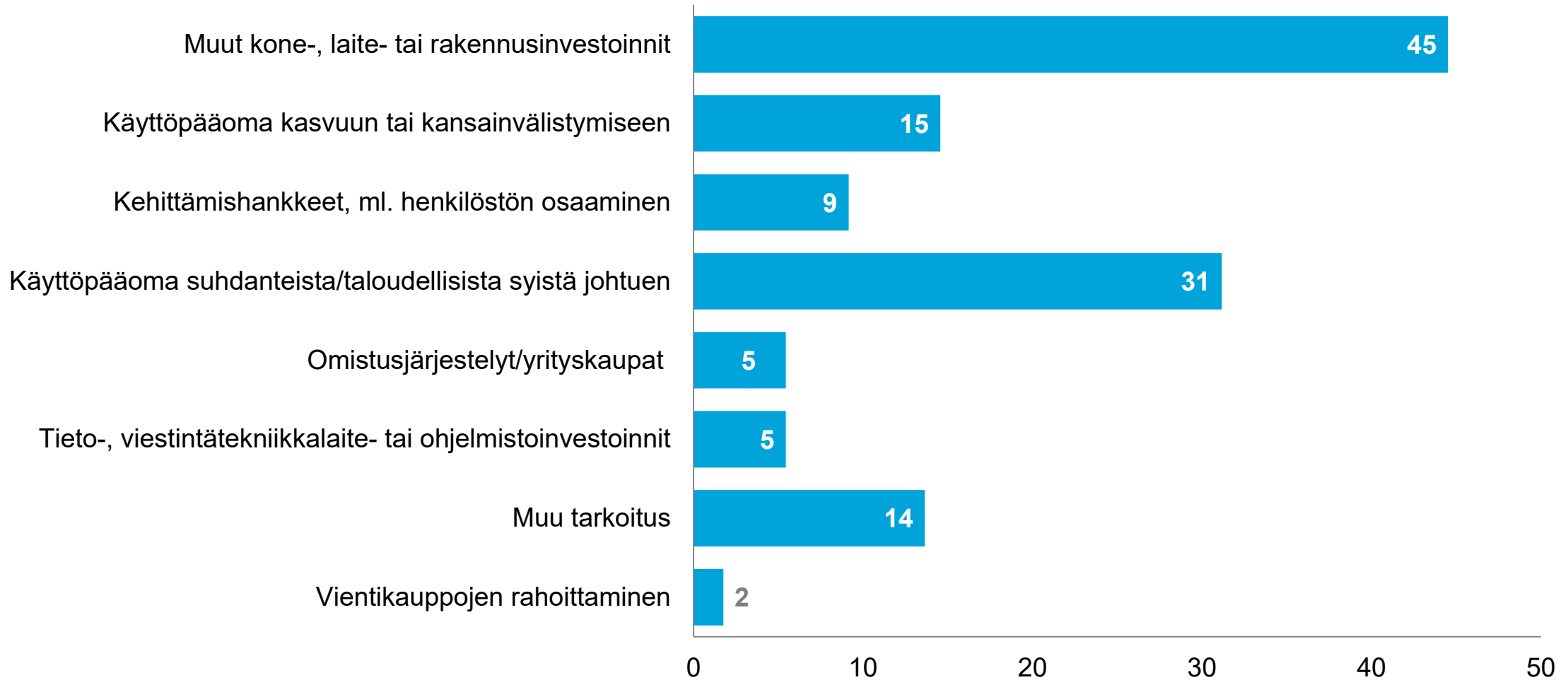
Oman pääoman ehtoisen rahoituksen lähteet, %

Ulkoisen rahoituksen ottamisaikomukset, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Aikoo ottaa rahoitusta	18	33	17	17	17
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5-9 henkilöä	10-19 henkilöä	20-49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Aikoo ottaa rahoitusta	12	22	26	30	55

Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, % yrityksistä, jotka aikovat ottaa rahoitusta seuraavan 12 kuukauden aikana */

*/ Vastajaat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Ulkoisen rahoituksen tärkein aiottu käyttötarkoitus toimialoittain, % */

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Tieto- ja viestintätekniikkalaitteet/ohjelmistot	5	6	1	4	6
Muut koneet- ja laitteet/rakennusinvestoinnit	45	51	54	31	44
Kehittämishankkeisiin, ml. henkilöstön osaaminen	9	8	7	7	11
Käyttöpääomaksi kasvuun tai kansainvälistymiseen	15	21	10	21	13
Käyttöpääomaksi suhdanteista/taloudellisista syistä johtuen	31	28	33	37	29
Omistusjärjestelyt/yrityskaupat	5	8	2	8	5
Vientikauppojen rahoittaminen	2	1	1	3	2
Muu tarkoitus	14	9	12	11	16

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Ulkoisen rahoituksen aiotut lähteet, % */

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Pankki	67	76	70	77	60
Rahoitusyhtiö	29	28	43	17	29
Finnvera	21	29	16	21	20
ELY-keskus	22	29	18	22	21
Business Finland	19	26	14	17	19
Yksityinen henkilösijoittaja	10	8	6	13	12
Pääomasijoitusyhtiö	8	8	3	6	9
Vakuutusyhtiö	3	5	4	3	2
Tesi	1	3	0	1	0
Joukkorahoitus	1	1	0	0	1
Velkakirjat	0	0	0	0	0
Listautuminen	0	0	0	0	0
Pikaluottoyritys	4	6	8	2	3

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Ulkoisen rahoituksen aiotut lähteet, % */

	Kaikki yritykset	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitetta
Pankki	67	59	68	67	68
Rahoitusyhtiö	29	20	29	35	31
Finnvera	21	36	22	17	6
ELY-keskus	22	39	22	18	5
Business Finland	19	44	20	11	3
Yksityinen henkilösijoittaja	10	20	10	6	7
Pääomasijoitusyhtiö	8	20	6	5	3
Vakuutusyhtiö	3	2	4	4	0
Tesi	1	0	1	1	0
Joukkorahoitus	1	1	1	0	0
Velkakirjat	0	0	0	0	0
Listautuminen	0	0	1	0	0
Pikaluottoyritys	4	1	3	5	7

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon
Pk-yritysbarometri, syksy 2023

14.9.2023

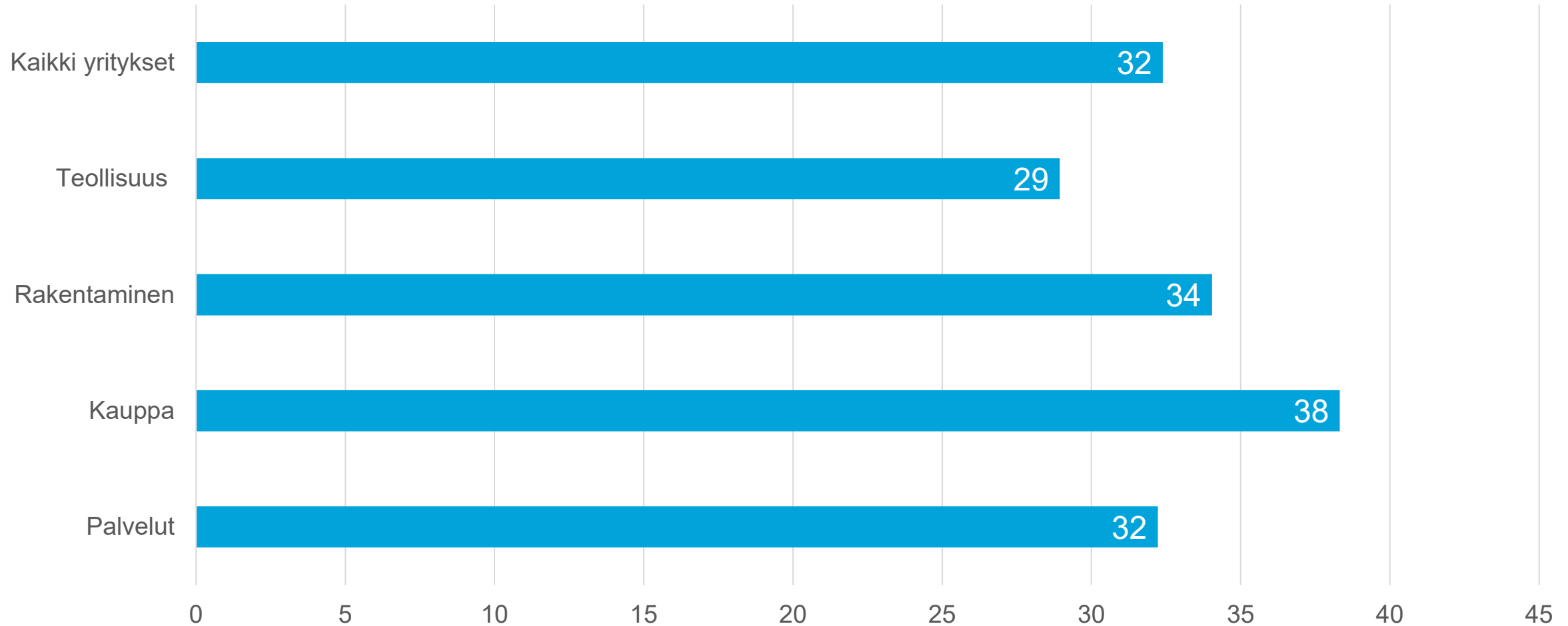

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

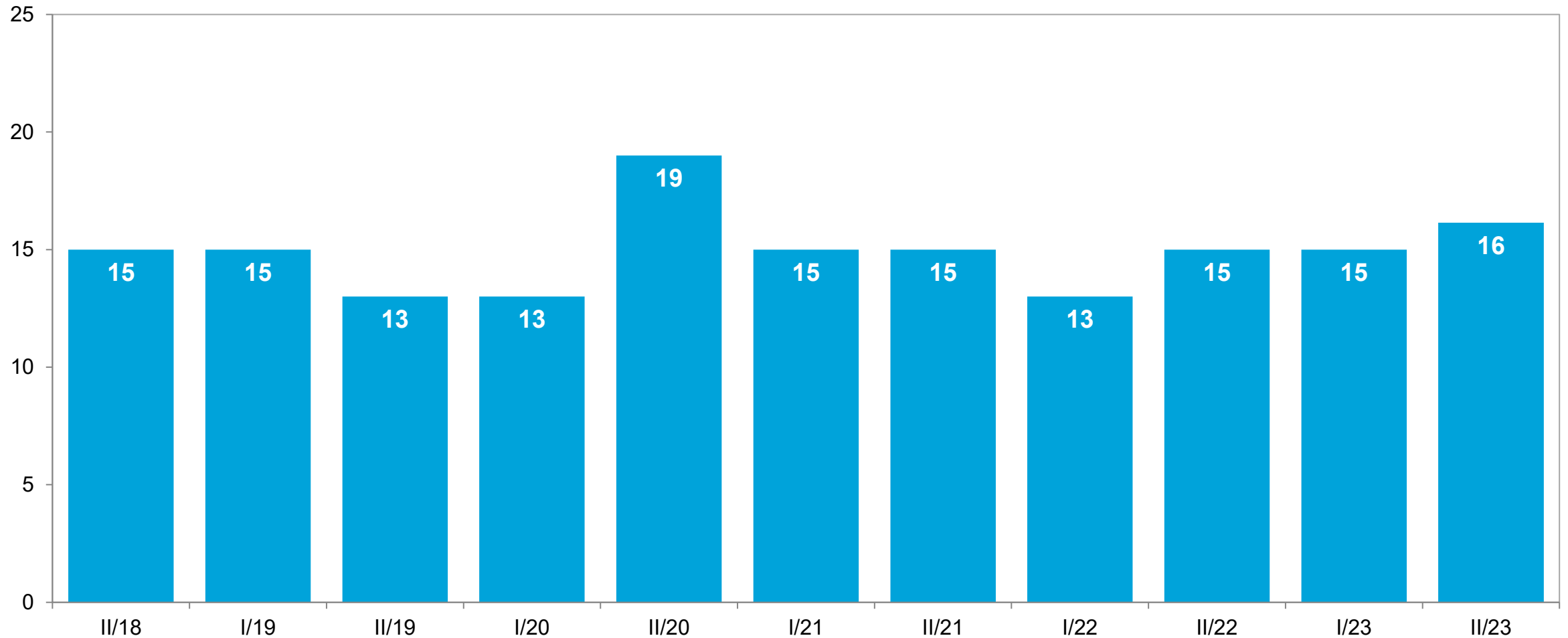
Tutkimuksen toteuttaja

taloustutkimus oy

Rahoituksen saanti edellytti Finnveran takausta, %

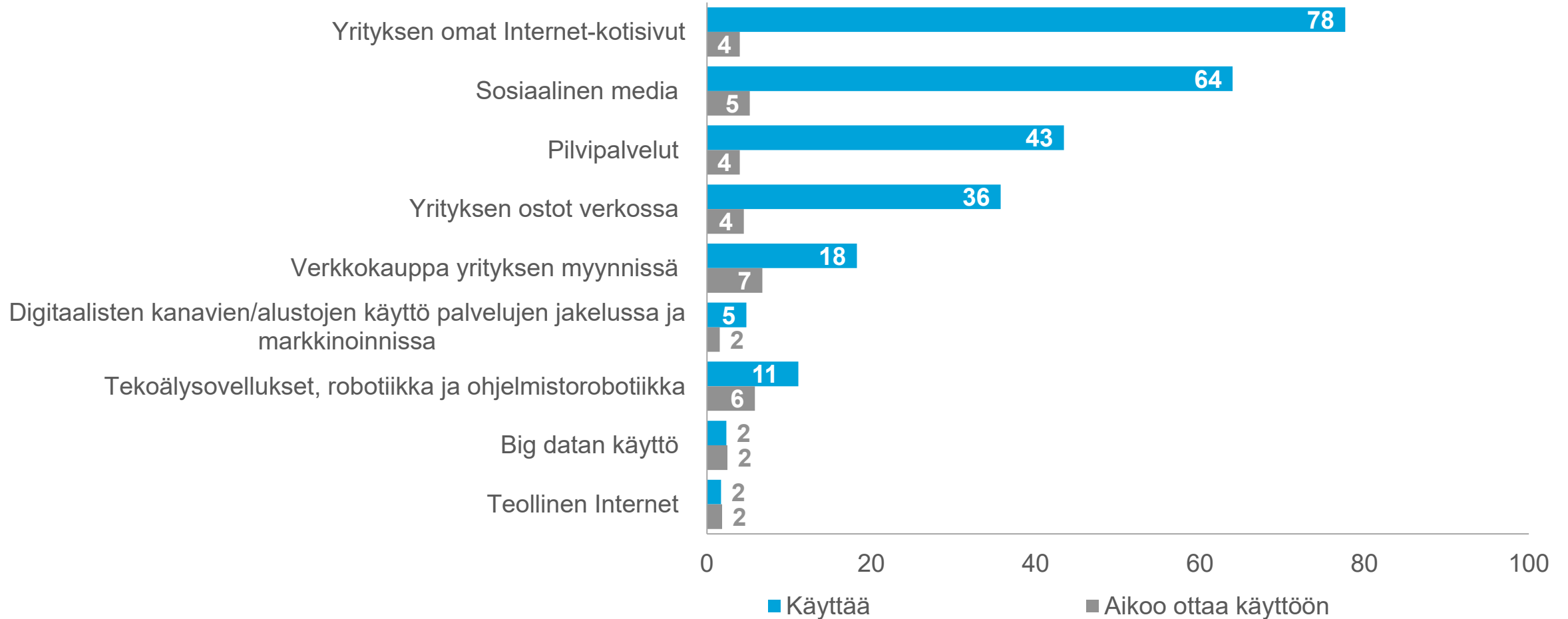
Pk-yritysten omat maksuvaikeudet viimeisen 3 kuukauden aikana, %

Pk-yritysten omat maksuvaikeudet, %

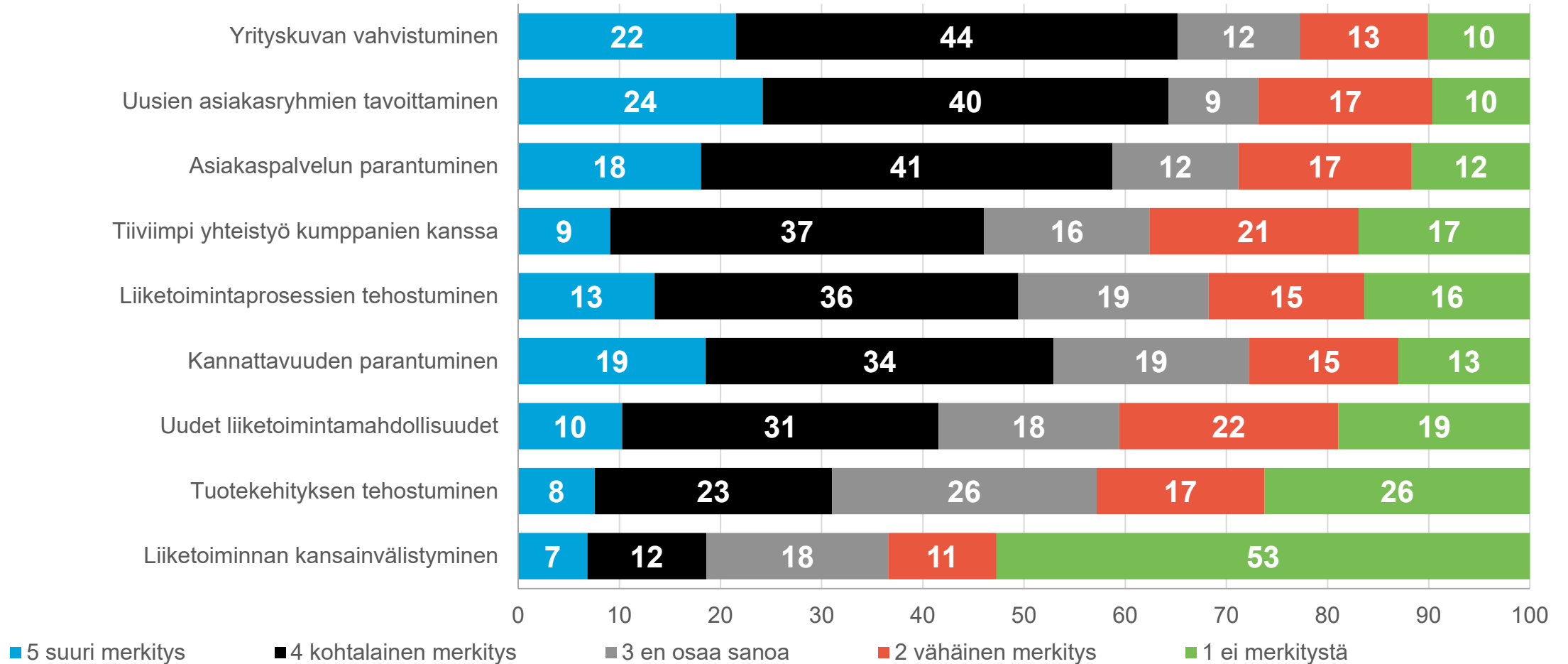
Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	16	17	19	20	14
Kasvuhakuisuuden mukaan					
	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitteita	Toimintaansa lopettavat
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	19	17	19	10	30
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5-9 henkilöä	10-19 henkilöä	20-49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	16	18	14	16	15
Perustamisvuoden mukaan					
	ennen 1990	1990-1999	2000-2009	2010 jälkeen	
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	14	14	15	19	

Digitaalisten työkalujen ja palvelujen käyttö, %

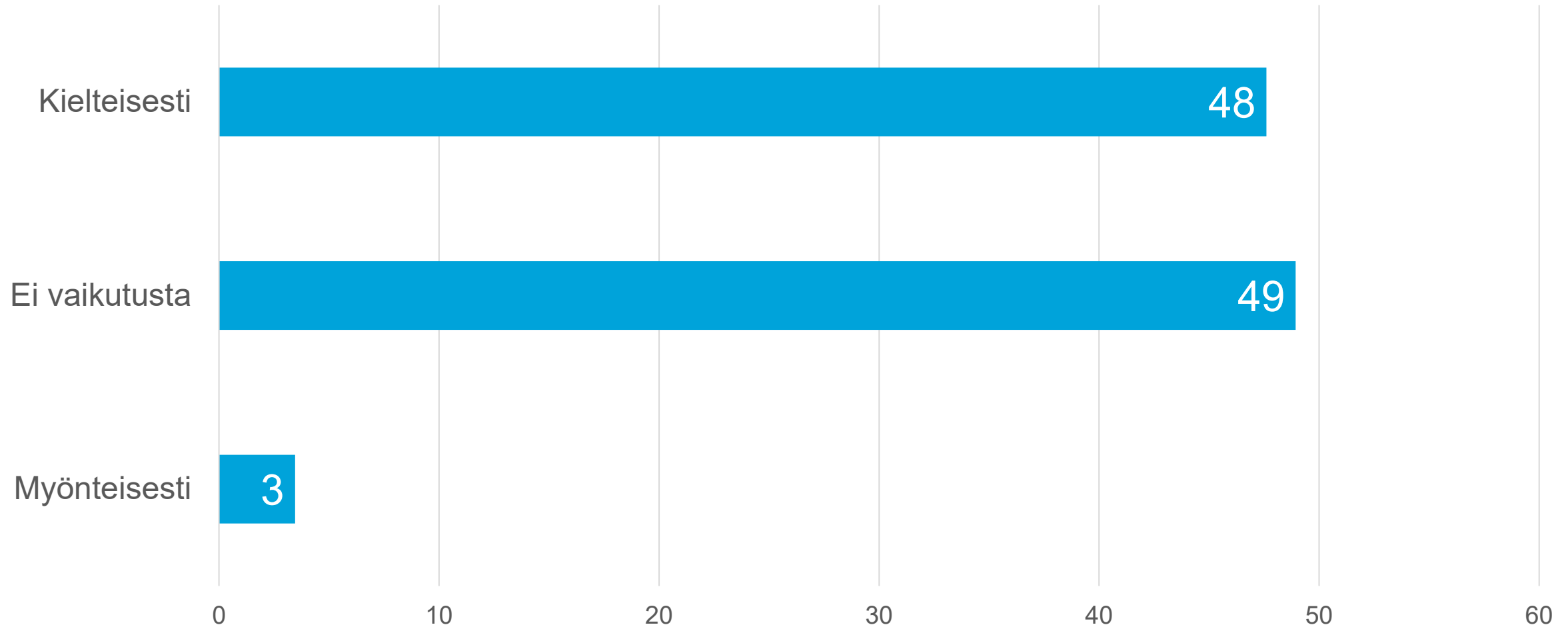

**/ Osuus yrityksistä, jotka eivät käytä kyseistä palvelua*

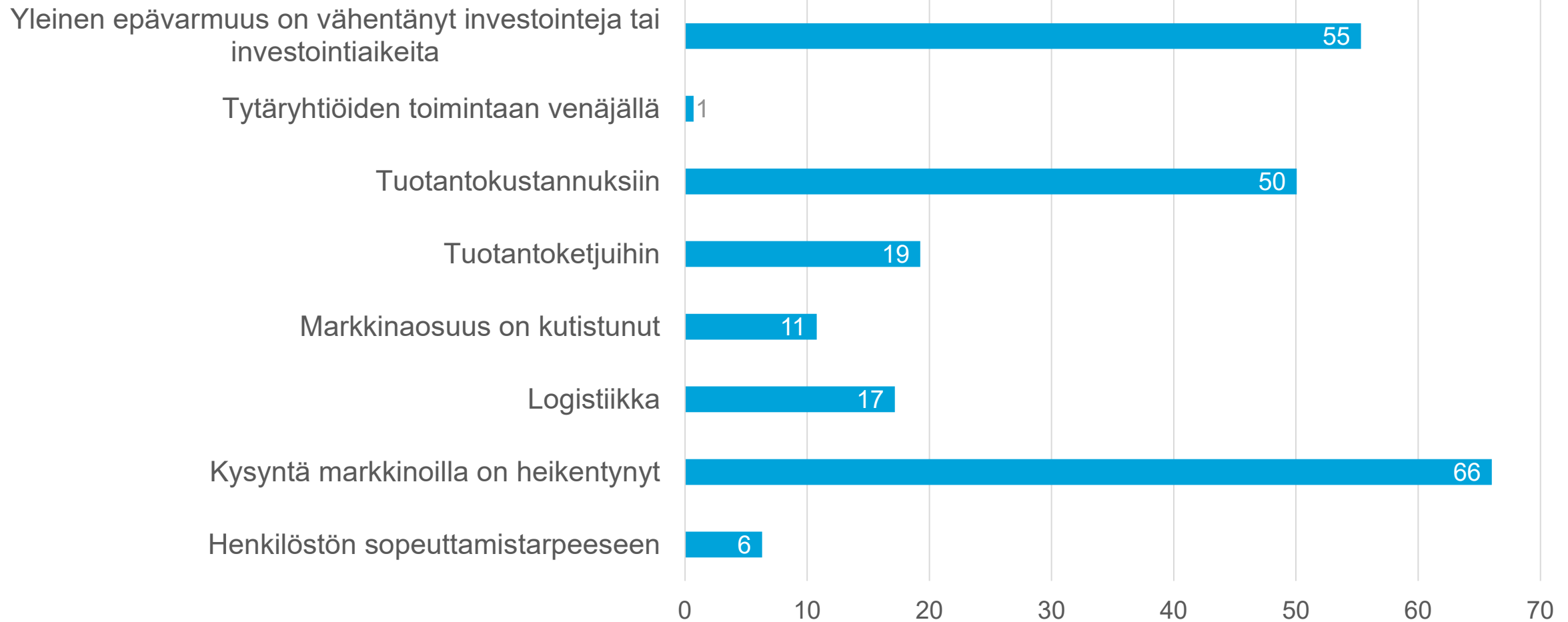
Liiketoiminnan digitalisoitumisen merkitys, %

Venäjän Ukrainaan hyökkäyksen vaikutukset yritysten liiketoimintaan ja / tai tuotantoon, %

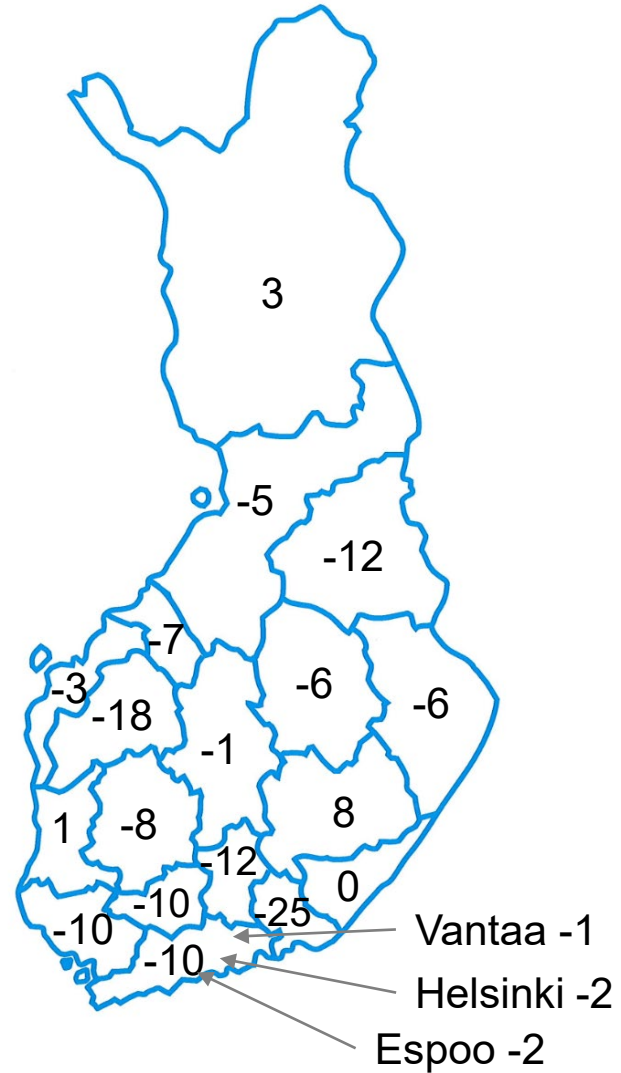
Kielteisten vaikutusten kohdistuminen liiketoiminnassa / tuotannossa, % */

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Yhteenveto alueellisista tuloksista

Suhdannenäkymät alueittain

Suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan 12 kuukauden aikana

	Yleiset suhdannenäkymät	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Vientiyritysten odotukset viennin arvosta
Espoo	-2	14	5	-13	20
Etelä-Karjala	0	14	6	-8	26
Etelä-Pohjanmaa	-18	-8	-8	-32	3
Etelä-Savo	8	8	3	-17	19
Helsinki	-2	12	6	-15	14
Häme	-10	11	-1	-20	38
Kainuu	-12	1	-6	-9	9
Keski-Pohjanmaa	-7	1	-2	-22	29
Keski-Suomi	-1	8	1	-12	-1
Kymenlaakso	-25	-14	-14	-37	-33
Lappi	3	19	6	-12	29
Pirkanmaa	-8	11	-1	-15	13
Pohjois-Pohjanmaa	-5	14	4	-12	16
Pohjois-Karjala	-6	16	5	-19	8
Pohjois-Savo	-6	16	0	-21	9
Päijät-Häme	-12	-2	-7	-23	11
Rannikko-Pohjanmaa	-3	16	8	-4	8
Satakunta	1	10	5	-13	10
Uusimaa	-10	8	0	-20	8
Vantaa	-1	21	5	-10	10
Varsinais-Suomi	-10	9	3	-15	14
Koko maa	-6	9	1	-17	13

Suhdannäkymät osatekijöittäin seuraavan 12 kuukauden aikana

	Odotukset tuonnin arvosta	Tuotantokustannukset	Kannattavuus	Vakavaraisuus	Innovaatiot ja tuotteiden kehitys
Espoo	1	52	-2	11	-1
Etelä-Karjala	12	46	-7	6	0
Etelä-Pohjanmaa	2	49	-25	-6	-10
Etelä-Savo	-18	47	1	7	7
Helsinki	16	49	-7	6	1
Häme	15	44	-7	11	6
Kainuu	10	50	-12	-10	-1
Keski-Pohjanmaa	-1	56	-17	0	0
Keski-Suomi	3	52	-7	4	4
Kymenlaakso	-30	44	-25	-10	-15
Lappi	5	53	2	13	7
Pirkanmaa	20	53	-12	3	-4
Pohjois-Pohjanmaa	13	51	-12	10	8
Pohjois-Karjala	-14	54	-8	4	1
Pohjois-Savo	39	60	-10	1	-4
Päijät-Häme	-15	56	-16	-2	-5
Rannikko-Pohjanmaa	-1	57	-3	7	11
Satakunta	26	51	-10	7	-3
Uusimaa	2	56	-11	2	0
Vantaa	37	51	-14	-1	3
Varsinais-Suomi	8	52	-11	1	0
Koko maa	9	52	-10	3	0

YRITTÄJYYDEN PUOLESTA